Ч. 115 (14.658). Львів, пятниця 28. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ЗРАНКУ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10, II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . . 30.00 "
Річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Н ціональна політика

Напад на кореспондента ПАТ-а під Києвом.

На шляху Київ—Чернигів напав хтось у вівторок на московського кореспондента Польської Телеграфічної Аґенції, Фелікса Гачинського, який їхав автом разом з урядовцем амбасади Лаґодою і шофером. Лаґода й шофер ранені. Польська амбасада в Москві інтервеніювала у цій справі в комісаріяті закорд. справ. До польського консуляту в Києві зголосився місцевий представник нар. комісаріяту закорд. справ і висказав співчуття.

Британська імперія приготовлюється до спільної оборони.

Британська імперіяльна конференція рішила утворити окрему комісію для справ продукції муніції та заосмотрення військ Великої Британії та домінії у воєнне знаряддя, сирівці і харчі; предсідником комісії став британський міністр координації оборони Інскіп.

На думку льондонської преси ця ухвала дуже важна. Комісія займеться будовою і протилетунською охороною воєнних фабрик у домініях, що мають заосмотрювати Анґлію у матеріяли необхідні для ведення війни по опрацюванням системи взаїмного доповнення воєнного промислу британської імперії.

„Дейлі Геральд" твердить, що уряди доміній устійнили, в яких умовинах цілі імперія має приступати до спільної військової акції.

Ґенерал Франко звільнив усіх полонених чужинців.

Райтер повідомляє зі Салямани, що ґен. Франко звільнив усіх полонених з „міжнародньої бриґади" червоної армії та вислав їх за кордон. Цей вчинок дуже характеристичний на тлі недавнього смертного присуду на німецьких летунів з еспанської національної армії.

НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ ТАКИ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

Райтер повідомляє з Більбао, що баскійський уряд рішив учора (в середу) вечором виконати смертний присуд на німецьких летунах з еспанської національної армії.

Чи Абисинія залишиться в Лізі Націй?

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИСТУП ПОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕҐАТА.

Вчора в 11. год. зачалася надзвичайна сесія зборів Ліґи Націй, присвячених абисинській справі та справі приняття Єгипту в члени.

Польський делеґат Комарніцький заявив, що Ліґа Націй повинна оперти своє істнування на дійсності, тому питання повновластей абисинської делеґації вже зовсім полагоджене.

На те делеґат Мексику заявив, що Польща не зробила ніяких пропозицій і не входить у суть справи; він рішуче застерігається проти намагання підготовити виключення члена Ліґи Націй.

Опісля одноголосно

принято Єгипет у члени Ліґи Націй

і на тому закінчилося вчорашнє засідання.

Чи цього тижня покінчиться страйк льондонських автобусів?

Факт, що персонал льондонських трамваїв не прилучився до страйку автобусів, зробив пригноблююче враження на обслугу автобусів. Все таки вчора після бурхливих нарад екзекутива автобусових працівників рішила 40-ма голосами проти 9-ох продовжувати страйк. Зрештою не йде їм про уперте проволікання страйку, лише про тактичний маневр, бо екзекутива готова приняти урядове посередництво. Вона приняла пропозицію міністерства праці і вислала своїх представників на спільну нараду з представниками працедавців, що відбулася вчора. Припускають, що ці наради доведуть до ліквідації страйку до 2-ох днів, найдальше до суботи.

АНҐЛІЙСЬКІ ВУГЛЕКОПИ ПОГОДИЛИСЯ З ПРАЦЕДАВЦЯМИ.

Вчора (в середу) покінчилися спільні наради представників екзекутиви федерації гірників і власників копалень. У висліді порозуміння дійшло до фузії гірничого союзу промисловців з філією союзу гірників. Нині збори представників запомогових рад усіх гірничих басейнів мають заапробувати умову і відкликати виповідження праці на суботу; до страйку не дійде.

Ч. 115 (14.658). Львів, п'ятниця 28. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
• Банку Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Напад на кореспондента ПАТ-а під Києвом.

На шляху Київ—Чернигів напав хтось у вівторок на московського кореспондента Польської Телеграфічної Агенції, Фелікса Гачинського, який їхав автом разом з урядовцем амбасади Лагодою і шофером. Лагода й шофер ранені. Польська амбасада в Москві інтервеніювала у цій справі в комісаріяті закорд. справ. До польського консуляту в Києві зголосився місцевий представник нар. комісаріяту закорд. справ і висказав співчуття.

Британська імперія приготовлюється до спільної оборони.

Британська імперіяльна конференція рішила утворити окрему комісію для справ продукції муніції та заосмотрення військ Великої Британії та доміній у воєнне знаряддя, сирівці і харчі; предсідником комісії став британський міністер координації оборони Інскіп.

На думку льондонської преси ця ухвала дуже важна. Комісія займеться будовою і протилетунською охороною воєнних фабрик у домініях, що мають заосмотрювати Анґлію у матеріяли необхідні для ведення війни по опрацьованням системи взаїмного доповнення воєнного промислу британської імперії.

„Дейлі Геральд" твердить, що уряди домінії устійнили, в яких умовинах ціла імперія має приступати до спільної військової акції.

Ґенерал Франко звільнив усіх полонених чужинців.

Райтер повідомляє зі Салямаики, що ґен. Франко звільнив усіх полонених з „міжнародньої бриґади" червоної армії та вислав їх за кордон. Цей вчинок дуже характеристичний на тлі недавнього смертного присуду на німецьких летунів з еспанської національної армії.

НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ ТАКИ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

Райтер повідомляє з Більбао, що баскійський уряд рішив учора (в середу) вечором виконати смертний присуд на німецьких летунах з еспанської національної армії.

Чи Абисинія залишиться в Лізі Націй?

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИСТУП ПОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕҐАТА.

Вчора в 11. год. зачалася надзвичайна сесія зборів Ліґи Націй, присвячених абисинській справі та справі прийняття Єгипту в члени.

Польський делеґат Комарницький заявив, що Ліґа Націй повинна оперти своє істнування на дійсності, тому питання повновластей абисинської делеґації вже зовсім полагоджене.

На те делеґат Мексику заявив, що Польща не зробила ніяких пропозицій і не входить у суть справи; він рішуче застерігається проти намагання підготовити виключення члена Ліґи Націй.

Опісля одноголосно

принято Єгипет у члени Ліґи Націй

і на тому закінчилося вчорашнє засідання.

Чи цього тижня покінчиться страйк льондонських автобусів?

Факт, що персонал льондонських трамваїв не прилучився до страйку автобусів, зробив пригноблююче враження на обслугу автобусів. Все таки вчора після бурхливих нарад екзекутива автобусових працівників рішила 40-ма голосами проти 9-ох продовжувати страйк. Зрештою не йде їм про уперте проволікання страйку, лише про тактичний маневр, бо екзекутива готова прийняти урядове посередництво. Вона приняла пропозицію міністерства праці і висилає своїх представників на спільну нараду з представниками працедавців, що відбулася вчора. Припускають, що ці наради доведуть до ліквідації страйку до 2-ох днів, найдальше до суботи.

АНҐЛІЙСЬКІ ВУГЛЕКОПИ ПОГОДИЛИСЯ З ПРАЦЕДАВЦЯМИ.

Вчора (в середу) покінчилися спільні наради представників екзекутиви федерації гірників і власників копалень. У висліді порозуміння дійшло до фузії гірничого союзу промисловців з філією союзу гірників. Нині збори представників запомогових рад усіх гірничих басейнів мають заапробувати умову і відкликати виповідження праці на суботу; до страйку не дійде.

Національна політика та обмеження прав усіх громадян.

Львів, 27. травня 1937.

Берестейські події широким відгомоном рознеслися по світі. Подбали про це жиди, що з подиву гідною активністю та солідарністю вміють постояти за свої права. Через той самий широкий розголос берестейські події безперечно викликали неприємний настрій серед польського громадянства, особливо в урядових сферах, надзвичайно вразливих на всяку акцію нац. меншин Польщі на міжнароднім терені. Коли ж пригадаємо великий зріст антисемітських настроїв у польському громадянстві, то сміливо можемо твердити, що — на жаль — тільки невелика частина того громадянства є дійсно та щиро обурена берестейськими подіями. Зате серед нашого громадянства, в якому зрештою нема теж ніякого фільосемітства, нема й нікого, хто виправдував би берестейські заворушення, як не було й нікого з наших українських селян, що приймав би участь у самих вуличних бешкетах чи то у Бересті чи у Камені Коширськім. Віднотувала цей відрадний факт одноголосно і польська і жидівська преса. Свідоцтво цієї останньої особливо важне та переконливе. А проте всі ті протижидівські історії не викликали серед українського громадянства глибокого та сильного враження. Цей психічний рефлекс не має вже нічого спільного з таким чи іншим підходом до жидів. Причина просто та, що берестейські, камінь-коширські чи пшитицькі події це фактично вияв **засади збірної відповідальности,** тої засади, проти якої й українці боролися і борються та яка проте завжди покутує у способі думання польського громадянства. Факт, що по нинішній день не є реституована українська гімназія в Тернополі, є мабуть дуже яскравою ілюстрацією, як важко виректись тієї засади та з цього зречення зробити льогічні висновки, реалізовані відповідними актами.

Є і друга сторона у берестейських подіях, що тісно вяжеться з першою та безперечно ще важніша, бо на неї складається **атмосфера,** серед якої могла зродитись сама ідея збірної відповідальности. Це культ сили, модний нині в цьому світі, культ, який доводить до затирання меж між самими поняттями сили і права. Повторяємо: це не є явище суто польське. Воно питоме передовсім для двох сусідів Польщі: східного і західного. Адже політичний режім у Совітах і в Німеччині однаково обмежує право і свободу індивідуума, одиниці. Ріжниця у цьому між комунізмом і гітлеризмом радше щодо розмірів, ступня, „скількости", як щодо „якости": і тут і там культ сили йде в парі з культом політичної доктрини, в якій одиниця не значить нічого, а держава все, і тільки ріжне в них практичне стосування тієї засади.

Польща відродилась як республіка з широкими конституційно-демократичними напрямними

ми. А проте це не так легко перемогти в собі психічні предиспозиції, що виявлялись у колишньому державному устрою та державній системі, дарма, що навіть власна польська історіографія осудила і той колишній устрій історичної Польщі і його психольогічні підвалини. У відродженій Польщі можна було доказати повну відмову від старих політичних засад історичної Польщі — саме супроти національних меншин. На жаль, Польща, діставши величезні простори з національними меншинами, не дала тим просторам автономії, не то територіяльної, а навіть культурної, зате у цілій довгій низці і законодатних і громадянських актів пішла по лінії одностороннього націоналізму.

Для одиноко можливої демократичної розвязки національного питання у формі широкої автономії для непольських народів не було просто ніякого психічного підложжа, а час не впливав на втихомирення тих ворожих настроїв, тільки ще більше скріплював їх — і скріплює по нинішній день. Нині до ендецької ідеольогії в національних справах отверто признаються навіть ті кола, що колись боролись, бодай на словах, з ендецькою нетерпимістю та ексклюзивністю.

Одночасно ішов процес відвороту взагалі від демократії, яку лялось, в сторону до сили, яку гльорифікувалось. Від первісного, хай у значній мірі формального, демократичного режіму не лишилось вже майже нічого. Польща наблизилась до зразку тотальної держави. Інґеренція державної влади у життя громадянина прийняла надзвичайно великі розміри, обмежуючи щораз більше права одиниці. Ось хоч би в аграрній справі: ніодин власник-дідич не може продати землі кому хоче і коли хоче, навіть при формальній згоді закону. Те саме щодо селян: ні місцевий селянин, хоч як потребував би землі, не має змоги набути її якщо він українець. Візьмім інший приклад з ділянки адміністраційного права. Коли на підставі закону про охорону границь адміністрація без всякого суду та доказів вини може виселити людину з її місця народин та рідного оточення, просто засуджуючи її на злидні, як не на голод, то цеж ніщо інше, як законне повне обмеження прав індивідуума. Так само ілюзоричним стає право особистої свободи громадянина, коли ізоляційна практика, довільно може заступити судове слідство і процес. Ось ще інший рід обмежування права одиниці і суспільних організацій, що появився вперше за часів т. зв. нормалізаційної політики. Читаємо пресові вістки, що тут і там староство заборонило кільком чи кільканадцятьом поименованим громадянам належати до „Просвіти" чи „Рідної Школи", без усякого суду чи якоїбудь доказаної вини; в іншому повіті не стрінуло „Союз Українок" чи іншу установу. На деяких територіях знову громадянин не має змоги передплачувати українську газету чи книжку. Очевидно, суд і карний закон тут ні при чім. Знову маємо інші приклади, коли суди підходять до цієї самої справи зовсім різно, залежно від території (справа конфіскат календарів).

Таким робом культ сили йде у практиці в парі з розбудовою прав адміністрації та з відсуванням на задній плян суду й цілого судівничого апарату, як єдиного регулятора правопорядку. Ясна річ, що помалу й у широкому громадянстві приходить занік такого відчування права і правовости. Тільки такою атмосферою і таким психічним підходом можна пояснити собі нпр. вимогу, щоб богослуження для православного населення української чи білоруської народности відбувалось у польській мові.

Глибока правда є у тому, що неправильна політика супроти непольських народів мусіла довести до обмеження взагалі прав і свободи громадянина в Польщі, отже й прав самих поляків. Гасла „тотальности" кажуть добровільно резиґнувати зі своїх громадянських прав у користь держави. А проте досвід тотальних держав у найважнішій ділянці — господарській — свідчить яскраво, що спутування особистих свобід громадян не скріплює державної сили. Тим більше не скріплює її обмежування свобід цілих національних колективів, якими є національні меншини.

Очевидно: можна казати, що берестейські події це безпосередній нездоровий і проминаючий наслідок ендецької протижидівської пропаганди. А проте підложжя таких подій завжди значно глибше. Твердимо, що те підложжя торкається не тільки жидів, і навіть не тільки самих неполяків у Польщі. Навпаки: і підложжя і його наслідки небезпечні і для самих поляків. Річ тільки в тому, чи це наше твердження має для польського громадянства переконливу силу? Дуже в цьому сумніваємось...

М. М.

Совітська лінія „Мажіно" на Україні.

ПІДЗЕМНІ ТВЕРДИНІ ЗДОВЖ СОВІТСЬКОГО КОРДОНУ.

У болгарських часописах все частіше почали появлятися замітки про ситуацію в СССР, зокрема на Україні. Цими днями появилася цікава замітка про совітську лінію „Мажіно" на Україні. Ця замітка для нас дуже цікава, а тому й наведемо її тут.

„Зупиняємося, — читаємо, — в одному новозбудованому воєнному селі а потім продовжуємо їзду в авті по полі, яке здається нам пустирем. Де-не-де стоять самітні деревця. Ліворуч, неповних 30 кільометрів від кордону, стоїть невеличкий горбок.

— Що можемо побачити тут?

— В якусь темну ніч, оповідає мені командант, відчиняться ворота підземних гаражів і ганґарів. При освітленні могутніх прожекторів, як чорні птахи виїдуть танки й рушать на захід. Навантажені військом автомобілі швидко підуть по доброму шляху. Кіннота займе ці шляхи, а гарматні відділи стануть на визначені їм генеральним штабом пункти. Таким робом за кілька хвилин на просторі кількохсот кільометрів буде виконаний плян збройної оборони проти нападу на Україну.

— А що може чекати ворога? Ці поодинокі деревця, які є перед нами на полі, можуть заслонити лише горстку вояків. Що станеться з тими малими хатами в селі, яке ми щойно проїхали?

— Увійдіть! — каже мені командант.

Відкриваються низькі ворота, за ними помалу другі, тяжкі, мов в якійсь скрині в банку, а потім відкрилися й треті. Входимо. Дивне враження. Здається, що ми раптом перенеслися до якогось підводного човна. Всюди блищить мідь. В стелі зроблений перископ. Телефоніст готовий до передачі розказів. Гумові рури вються біля стін і обвивають кулемети, розставлені на тяжких підпорах в бойницях. Ці рури охолоджують кулеметні цівки підчас бою. Тут-же, біля кулеметів, стоять фільтри, які очищують повітря.

Вийшовши з цього підземного човна, ми скоро зупинилися біля такоїж підземної кулі, лише ширшої і більшої від попередньої. На стінах портрети Сталіна і Ворошилова. Гармата та кулемет заміняють тут всяку іншу оздобу.

— Коли хочете, — каже мені командант — можемо подивитися на подібні підземні заслони, але думаю, що ліпше булоб якслід простудіювати те, що тут бачимо. **Такими підземними заслонами укріплено всю прифронтову смугу.** Поле, через яке ми проходили, є „засіяне" гарматами й кулеметами. Ні одна пядь землі не залишена тут безборонною.

— Тепер, припустимо, що війна оголошена. Наші стежі повідомляють, що ворог є в тому чи другому секторі. Якаб не була темна ніч чи густа мряка, нам треба знати лише деякі дані — число якогось деревця чи якоїсь купки каміння. Наші картотеки дають нам кут прицілу. Один приказ і ми починаємо бити без промаху. Ми можемо „залити" землю правдивим крицевим дощем, розсіваючи звідси за одну хвилину до 10 тис. куль. Бачите он-ті підвищення, які в перископі відмічені під ч. 3? Ворог стратив уже від нашого вогню 90 проц. свого складу і хоче сховатися за ті горбики. Ми зупиняємо вогонь, але сусідня підземна заслона відкриває вогонь і нищить решту ворога.

Після цього ворог пустить свої панцирні авта і танки. Ми даємо їм змогу наблизитися на 500 метрів до нас і тоді відкриваємо вогонь з наших гармат. Виключено, щоб ми пропустили бодай один танк. Вони виходять один за одним з бою, а решта втікає. Боєве поле є вільне від ворога.

Тяжкі ворожі гармати не всилі знищити наших підземних заслон. Чим важчі будуть гармати, тим скорше вони ослабнуть, бо щоб досягти своєї цілі, одна важка гармата має вистріляти від 200 до 250 стрілів. Але працюють ще й ворожі аероплани. Якщо вони кидалиб бомби навіть до 500 кільограмів, то всеж наші підземні заслони будуть майже недосяжні. Ми не боїмося і газів. Ви бачите потрійні, герметично зачинені двері і фільтри. Маємо тут великі запаси харчів і набоїв і можемо сидіти так довгі часи. Але колиб ця перша лінія оборони впала, то ворог зупиниться перед такою самою другою лінією і примушений буде починати все спочатку.

Пізніше ми оглянули ще одну велику підземну заслону — головний штаб. Тут знайшли ми всі вигоди: купіль, сальони, бібліотеку, радіо, телефон і т. д. Є тут все, крім вікон. Тут бється підземне серце оборони України".

Це звідомлення потверджує правдивість того, що 30-тикільометрова прифронтова смуга стоїть дійсно пусткою й населення з неї десь поневіряється лише за те, що мало нещастя вродитись у тій смузі. Кидається у вічі і те занадто вже „непереможне" розхвалювання нового „Мажіно", забуваючи про те, що про такі речі писати взагалі не водиться, а друге й те, що сила кожної армії є не лише в її технічному удосконаленні, а головне в настроях і дусі тих, хто буде обслуговувати ті удосконалення. Миж певні, що саме того так потрібного духа армії, у Совітах нема.

В. Ф-ч.

З життя українців в Югославії.

ЗМІНИ В ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЯХ.

При кінці травня ц. р. о. Жигмонт Слиж вертається з Югославії до Галичини. Слід згадати, що о. Ж. Слиж був якийсь час відповідальним редактором українського часопису в Югославії „Рідне Слово", що виходить тепер у Руськім Керестурі.

Управителем найбільшої гр.-кат. парохії в Югославії Руський Керестур призначений редактор „Рідного Слова" і „Руских Новин" о. Мих. Фірак. Помагатимуть йому два сотрудники: о. Тимко та о. С. Кіш.

До парохії Дервенти приходить о. Олександер Біляк з Козарецю, а на його місце приходить о. Легенький з Камениці, де якийсь час не буде нікого, бо в Югославії за мало наших священиків.

У Господинцях (Бачка) призначений новопосвячений о. Сильвестер Саламон, що студіював у Львові. Він буде теж опікуватися вірними в Лабуднячі коло Вайски, де є теж кільканацять наших родин з Галичини.

ВИЇЗД НАШОГО ХОРУ ДО РИМУ І ПАРИЖА.

Дня 13. травня ц. р. хор при церкві св. Кирила і Методія в Загребі виїхав до Риму, де 15. ц. м. приняв хористів св. Отець на авдиєнції. Того дня хор виступив у Римі з концертом. По триденнім побуті в Римі хор виїхав до Парижа, де виступить з концертом на світовій виставі. Крім того у Парижі співатиме підчас торжественної Служби Божої. По дорозі до Парижа хор виступив з концертом у Міляно і Дженові. Вертаючись з Парижа, затримається хор з концертом у Берні і Фрибургу у Швайцарії. Вкінці виступить ще хор з концертом у Венеції і після того вернеться до Югославії. З хором виїхав о. крил. Наль, Спиридон Петранович і д-р Сеґеді.

ДОКІНЧУЮТЬ БУДОВУ ЦЕРКВИ В ДЕВЕТИНІ.

В Деветині докінчують будову дуже гарної найбільшої нашої церкви в Боснії. Тому, що місцеві греко-католики геть вичерпалися з грошевою допомогою, нашим братам приходять з поміччю багатші українці. Грошей недостає ще на викінчення підлоги і на виправу церкви зі середини. Якщо прийдуть більші жертви, відправа в новій церкві відбудеться уже на празник св. Кирила і Методія, чого собі вірні дуже бажають.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Гарний звичай спільного свяченого поширюється теж між українцями в Югославії. І так у Провідну неділю відбулося спільне свячене в Козарці в Боснії, на яке прийшло більше між 40 осіб. Свічи посвятив о. О. Біляк і учасники засіли до заставлених столів. При співі воскресних та українських народніх пісень затягнулася мила ґутірка до вечора. Опісля відбулася забава для молоді.

АМАТ. УКРАЇНСЬКІ ВИСТАВИ.

На другий і третій день Великодних Свят аматорська секція при чит. „Просвіти" в Руськім Керестурі виставила в Народнім Домі драму Коженьовського „Верховинці". Одночасно в Петрівцях відбулася вистава драми „Ой не ходи Грицю" в домі чит. „Просвіти". Обі вистави пройшли з великим моральним і матеріяльним успіхом.

Совітська лінія „Мажіно“ на Україні.

ПІДЗЕМНІ ТВЕРДИНІ ЗДОВЖ СОВІТСЬКОГО КОРДОНУ.

У болгарських часописах все частіше почали появлятися замітки про ситуацію в СССР, зокрема на Україні. Цими днями появилася цікава замітка про совітську лінію „Мажіно“ на Україні. Ця замітка для нас дуже цікава, а тому й наведемо її тут.

„Зупиняємося, — читаємо, — в одному новозбудованому военному селі а потім продовжуємо їзду в авті по полі, яке здається нам пустирем. Де-не-де стоять самітні деревця. Ліворуч, неповних 30 кільометрів від кордону, стоїть невеличкий горбок.

— Що можемо побачити тут?

— В якусь темну ніч, оповідає мені командант, відчиняться ворота підземних гаражів і гангарів. При освітленні могутніх прожекторів, як чорні птахи виїдуть танки й рушать на захід. Навантажені військом автомобілі швидко підуть по доброму шляху. Кіннота займе ці шляхи, а гарматні відділи станутъ на визначені їм генеральним штабом пункти. Таким робом за кілька хвилин на просторі кількохсот кільометрів буде виконаний плян збройної оборони проти нападу на Україну.

— А що може чекати ворога? Ці поодинокі деревця, які є перед нами на полі, можуть заслонити лише горстку вояків. Що станеться з тими малими хатами в селі, яке ми щойно проїхали?

— Увійдіть! — каже мені командант.

Відкриваються низькі ворота, за ними помалу другі, тяжкі, мов в якійсь скрині в банку, а потім відкрилися й треті. Входимо. Дивне вражіння. Здається, що ми раптом перенеслися до якогось підводного човна. Всюди блищить мідь. В стелі зроблений перископ. Телефоніст готовий до передачі розказів. Гумові рури вються біля стін і обвивають кулемети, розставлені на тяжких підпорах в бойницях. Ці рури охолоджують кулеметні цівки підчас бою. Тут-же, біля кулеметів, стоять фільтри, які очищують повітря.

Вийшовши з цього підземного човна, ми скоро зупинилися біля такоїж підземної кулі, лише ширшої і більшої від попередньої. На стінах портрети Сталіна і Ворошилова. Гармата та кулемет заміняють тут всяку іншу оздобу.

— Коли хочете, — каже мені командант — можемо подивитися на подібні підземні заслони, але думаю, що ліпше булоб якслід простудіювати те, що тут бачимо. Такими підземними заслонами укріплено всю прифронтову смугу. Поле, через яке ми проходили, є „засіяне“ гарматами й кулеметами. Ні одна пядь землі не залишена тут безборонною.

— Тепер, припустимо, що війна оголошена. Наші стежі повідомляють, що ворог є в тому чи другому секторі. Якаб не була темна ніч чи густа мряка, нам треба знати лише деякі дані — число якогось деревця чи якоїсь купки каміння. Наші картотеки дають нам кут прицілу. Один приказ і ми починаємо бити без промаху. Ми можемо „залити“ землю правдивим крицевим дощем, розсіваючи звідси за одну хвилину до 10 тис. куль. Бачите он-ті підвищення, які в перископі відмічені під ч. 3? Ворог стратив вже від нашого вогню 90 проц. свого складу і хоче сховатися за ті горбики. Ми зупиняємо вогонь, але сусідня підземна заслона відкриває вогонь і нищить решту ворога.

Після цього ворог пустить свої панцирні авта і танки. Ми даємо їм змогу наблизитися на 500 метрів до нас і тоді відкриваємо вогонь із наших гармат. Виключено, щоб ми пропустили бодай один танк. Вони виходять один за одним з бою, а решта втікає. Боєве поле є вільне від ворога.

Тяжкі ворожі гармати не всилі знищити наших підземних заслон. Чим важчі будуть гармати, тим скорше вони ослабнуть, бо щоб досягти своєї цілі, одна важка гармата має вистріляти від 200 до 250 стрілів. Але працюють ще й ворожі аероплани. Якщо вони кидалиб бомби навіть до 500 кільограмів, то всеж наші підземні заслони будуть майже недосяжні. Ми не боїмося і газів. Ви бачите потрійні, герметично замкнені двері і фільтри. Маємо тут великі запаси харчів і набоїв і можемо сидіти так довгі часи. Але колиб ця перша лінія оборони впала, то ворог зупиниться перед такою самою другою лінією і примушений буде починати все спочатку.

Пізніше ми оглянули ще одну велику підземну заслону — головний штаб. Тут знайшли ми всі вигоди: купіль, сальони, бібліотеку, радіо, телефон і т. д. Є тут все, крім вікон. Тут бється підземне серце оборони України“.

Це звідомлення потверджує правдивість того, що 30-тикільометрова прифронтова смуга стоїть дійсно пусткою й населення з неї десь поневіряється лише за те, що мало нещастя вродитись у тій смузі. Кидається у вічі і те занадто вже „непереможне“ розхвалювання нового „Мажіно“, забуваючи про те, що про такі речі писати взагалі не водиться, а друге й те, що сила кожної армії є не лише в її технічному удосконаленні, а головне в настроях і дусі тих, хто буде обслуговувати ті удосконалення. Між певні, що саме того, так потрібного духа армії, у Совітах нема.

В. Ф-ч.

З життя українців в Югославії.

ЗМІНИ В ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЯХ.

При кінці травня ц. р. о. Жигмонт Слиж вертається з Югославії до Галичини. Слід згадати, що о. Ж. Слиж був якийсь час відповідальним редактором українського часопису в Югославії „Рідне Слово“, що виходить тепер у Руськім Керестурі.

Управителем найбільшої гр.-кат. парохії в Югославії Руський Керестур призначений редактор „Рідного Слова“ і „Руских Новин“ о. Мих. Фірак. Помагатимуть йому два сотрудники: о. Тимко та о. С. Кіш.

До парохії Дервенти приходить о. Олександер Білик з Козарецю, а на його місце приходить о. Легенький з Камениці, де якийсь час не буде нікого, бо в Югославії за мало наших священиків.

У Господинцях (Бачка) призначений новопосвячений о. Сильвестер Саламон, що студіював у Львові. Він буде теж опікуватися вірними в Лебудиничі коло Вайски, де є теж кільканацять наших родин з Галичини.

ВИЇЗД НАШОГО ХОРУ ДО РИМУ І ПАРИЖА.

Дня 13. травня ц. р. хор при церкві св. Кирила і Методія в Загребі виїхав до Риму, де 16. ц. м. приняв хористів св. Отець на авдієнції. Того дня хор виступив у Римі з концертом. По триденнім побуті в Римі хор виїхав до Парижа, де виступить з концертом на світовій виставі. Крім того у Парижі співатиме підчас торжественної Служби Божої. По дорозі до Парижа хор виступив з концертом у Міляно і Дженові. Вертаючись з Парижа, затримається хор з концертом у Берні і Фрибургу у Швайцарії. Вкінці виступить ще хор з концертом у Венеції і після того вернеться до Югославії. З хором виїхав о. крил. Надь, Спиридон Петранович і д-р Сегеді.

ДОКІНЧУЮТЬ БУДОВУ ЦЕРКВИ В ДЕВЕТИНІ

В Деветині докінчують будову дуже гарної найбільшої нашої церкви в Боснії. Тому, що місцеві греко-католики геть вичерпалися з грошевою допомогою, нашим братам приходять з помічю багатші українці. Грошей недостає ще на викінчення підлоги і на виправу церкви зі середини. Якщо прийдуть більші жертви, відправа в новій церкві відбудеться уже на празник св. Кирила і Методія, чого собі вірні дуже бажають.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Гарний звичай спільного свяченого поширюється теж між українцями в Югославії. І так у Провідну неділю відбулося спільне свячене в Козарці в Боснії, на яке прийшло більше між 40 осіб. Свячене посвятив о. О. Білик і учасники засіли до заставлених столів. При співі воскресних та українських народніх пісень затягнулася мила гутірка до вечора. Опісля відбулася забава для молоді.

АМАТ. УКРАЇНСЬКІ ВИСТАВИ.

На другий і третій день Великодних Свят аматорська секція при чит. „Просвіти“ в Руськім Керестурі виставила в Народнім Домі драму Кожельовського „Верховинці“. Одночасно в Петрівцях відбулася вистава драми „Ой не ходи Грицю“ в домі чит. „Просвіти“. Обі вистави пройшли з великим моральним і матеріальним успіхом.

И. М.

Стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України.

(Від нашого берлінського кореспондента).

В серії публичних німецьких викладів, уладжуваних систематично Українським Науковим Інститутом у Берліні, відбувся 7. ц. м. в авлі берлінського університету та в присутности поважної і численної, переважно німецької авдиторії, третій з черги доклад кенігсберського професора й декана фільософічного факультету, проф. д-ра Б. фон **Ріхтгофена**, цим разом про стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України. Другий з черги доклад проф. Ріхтгофена був, як ми свого часу писали, присвячений передісторичним дослідам західно-українських земель і, появившись у поширеній формі друком, звернув на себе увагу фахових дослідників як перший у німецькій мові змістовний критичний огляд усіх питань, звязаних з доісторією західно-української території, з докладним і совісним використанням праць українських учених.

Уже з цього факту бачимо, що проф. Ріхтгофен зацікавився доісторією українських земель не припадково та проминаючо, щоб мати відповідну тему для викладу, а забрався систематично студіювати наше давне минуле, щоб на основі власних спеціяльних студій і наукового дорібку українських преісториків та археольогів дати німецькому науковому світові правдивий та докладний образ доісторичного розвитку наших земель, побудований на певних основах і вільний від всякої тенденційности або баламутности, що так часто характеризує праці деяких чужих дослідників про нас. Проф. Ріхтгофен старається прочистити шлях для дальших студій, щоб їх дальше поглибити, і робить це не тільки ради самої науки, як незвичайно добре обзнайомлений з предметом спеціяліст, але як сам кількома наворотами підкреслював, і з прихильности та приязни до українського народу, що його він ставить високо як представника й носія великих культурних цінностей та заслуженого посередника між Сходом і Заходом.

Проф. Ріхтгофен уважає Україну найважнішим передісторичним тереном Східної Европи, а українців та їхніх предків автохтонами на власних землях, що в значній мірі були і славянською прабатьківщиною. Тому й розглядає доісторію України в дуже тісному звязку з українською культурою, підкреслюючи її характеристичні прикмети й цінности та розкриваючи, де можна, чужі наслоєння й посвоєння.

Проф. Ріхтгофен не обмежується при цьому на саму характеристику доісторичної культури українських земель, але старається всюди дослідити та ствердити її расово-національний підклад і вияснити, на основі нераз дрібних познак і слідів, ґенетичний та історичний звязок з ріжними типами та проявами культури на українських землях і її творцями або носіями.

Останній виклад проф. Ріхтгофена, ілюстрований мало доступними й добре підібраними світляними образками, обертався найбільше коло них важних і непояснених питань і дав стільки в цілости цінного матеріялу, що з нетерпеливістю треба ждати на те, коли він знов появиться окремою більшою публікацією.

А покищо численно зібрана добірна авдиторія мала вперше нагоду з авторитетних уст почути історію східно-українських земель від ледової епохи аж до княжих часів і зрозуміти минуле й заслуги цього ще мало знаного і за мало ціненого українського народу, що, як кілька разів підкреслив проф. Ріхтгофен, „уже від найдавніших передісторичних часів був забором („прельбок“) Европи проти східних народів.“

Д-р Зенон Кузеля.

В десяті роковини смерти

Д-ра Володимира Бачинського

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

30. травня ц. р. в год. 12. впол. в Успенській церкві, на яку запрошує

Гурток Приятелів і Знайомих.

Французька торговля домагається охорони

ПЕРЕД СТРАЙКАМИ, АНАРХІЄЮ І ТЕРОРОМ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Під проводом предсідника париської торговельної палати відбулись учора збори 133-ох предсідників торговельних палат з цілої Франції. Вони ухвалили резолюцію, якою закликають уряд поробити всі необхідні кроки, щоби: 1) забезпечити свободу праці проти постійних замахів професійних спілок, які змагають до монополю приймати й виключувати робітників. 2) Запевнити суспільний лад. 3) Зробити закон про 40-годинний тиждень праці більш еластичним. 4) Запевнити нормальну обслугу кораблям у французьких пристанях, бо страйк моряків сильно понижує престіж французької торговельної маринарки.

СТРАЙК ПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ ПІДЧАС ПАРИСЬКОЇ ВИСТАВИ.

У найбільших французьких пристанях (Гавр, Марсель, Руан і ін.) застрайкували портові робітники. Господарські кола й уряд сильно занепокоєні страйком, що вибух саме в часі, як отвирають париську виставу. Тому уряд поробив усі можливі кроки, щоби зліквідувати страйк, навіть прем. Блюм особисто інтервеніював та приняв делеґацію портових робітників.

Після того страйкарі виявили деяку угодову тенденцію; напр. у Гаврі взялися вони вантажити корабель „Норманді“, щоби він міг відчалити у передбаченому часі. Теж у Марселю і в Тульоні страйк правдоподібно покінчиться нині (четвер) або завтра, наскільки можна вносити з ходу робітничих віч і нарад.

—o—

Слова й діла.

З ПРИВОДУ СВЯТ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Чомусь то ввійшло в звичай, що навіть свята Чорноморської Фльоти святкуємо в задушливих салях. Мріємо про Чорне Море, співаємо, деклямуємо, говоримо ліпші або гірші промови — та з вдоволенням розходимось домів, щоб за рік знову зійтися і таксамо поспівати, а там вже за свої слова, за навязання до традиції призабути. Одначе найдивніше, що робить це вслід за старшим поколінням і молодь. А чейже у неї повинен бути бистріший зір у будуче, ніж у старих, більший розмах у думці, більша гострота помічати, що довкруги діється, як інші здійснюють думки і заміри про панування на морю.

Чейже сама молодь мусить признати, що це неправильно, коли вона кличе батьків до салі і їм заспіває про море. А тимчасом на Дністрі, Сяні, Бузі ані одної каюкової пристані, на ставах у Городку, в Бережанах, Тернополі ані одної відбивні до скоків у воду, ані одної моторівки на Дністрі, ані одного парусника на ставах. Навпаки: Городок, замісць мати пливацький клюб, буцнить у копаного мяча, те саме Бережани і т. д.

А чейже молодь мусить вперед виробити в собі замилування до води, отріскатися з її небезпеками. Колиж воно так є, що на краєвих змаганнях у Львові змагалося в минулому році 15 змагунів і 3 змагунки, у краєвих змаганнях каюкових стартували 4 каюки, а до оголошених сокільських пливацьких змагнь майже ніхто не

М. РУДНИЦЬКИЙ. 2

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ГІМНАЗІЙНІ СПОМИНИ.

Субота ввечір. Завтра маємо перед собою вільний день, як колись у гімназії, під собою — мягке крісло замість твердої лавки, поза собою сотні ріжних щаблів драбинястої суспільної карієри. Ніхто не оповідає про свої успіхи, ніхто не випитується про чужі невдачі. Найбільша амбіція кожного пригадати якусь таку характеристичну подію із шкільних часів, що всім розяснила би лиця.

— Шкода, що нема між нами старенького Пащинського. Я хотів би його поспитати, чи правду казали, що в пятницю він був завсіди найлагідніший у клясі, бо в пятницю мав на обід улюблені пироги і вже зранку був у доброму настрою, думаючи про них.

— А я пригадав би йому його міну в VII-ій клясі, коли він раз підійшов до останньої лавки. Гордість його фільольоґії та окраса нашої кляси Маріян — положився як довгий на всю лавку, бо його сусіди не прийшли на годину. Пащинський підійшов здивуваний подивитися, чому лавка порожня, глянув і занімів...

— Старій Штайнер був обережніший. Він ніколи не мав відваги наближуватись до останніх лавок, де сиділи найвищі ростом, перемішані з репетентами.

— Він був такий дипльомат, що коли раз зловив у свому саді тих, що били йому шиби, то у клясі заявляв завсіди, що це другий відділ, бо „я знаю, що у вашому відділі самі порядні хлопці...“

— Якби старенький жив, то я певний, що приїхав би на наш зїзд у тому самому селединово-мишачому шлюсроку, в якому сорок літ приходив у неділю до церкви.

Учителів між нами на цій вечері нема, отже можна свобідно викликати найвеличніші моменти їх діяльности.

— А хто з вас памятає промову Ольберка при інтерпретації „Іридіона“? Стояв на катедрі з розвіяним волоссям, вимахував руками і переносився у старовинний світ. Нараз у тому самому патетичному тоні почав: „І я тут так само як Іридіон уже трицять років стою і дивлюся з гори на той ваш світ... І бачив я за той час ріжні дива — бачив, як учні сплять — звичайна річ, як відписують задачі — теж звичайне нездорове явище, як курять — поганий це наліг, але щоб хтось, мої панове, голився на моїй годині, цього я ще не бачив!

— А памятаєш, як нам раз забракло нафти і ми підсадили когось до ліхтарні і перелили звідти нафту до якоїсь вази?...

— Ще веселіша була сцена, як ми підчас конференції приставили кілька бочок під вікно і на саму гору вліз Петро. Нараз тим, що підтримували бочки здавалось, що надходить один із професорів, і вони втікли... А Петро згори біdолаха як гепне!

Хтось починає промову і вносить тост за дружбу і молодість. Йому перебивають короткими підгуками:

— Передовсім треба випити за тих, що не пють, щоб довго жили!

— Ні, за неприсутніх!

Перший промовець сів.

— Но, всі, що хотять говорити, нехай говорять нині, бо завтра на обіді, коли забере слово наш Золотоустий Фредко можете краще не обзиватись!

А говорити є кому — найбільше між нами адвокатів і священників. Є і вчителі, що мали час вправитись у красномовстві і три прокуратори, навіть актор.

— Чи бачите, панове, не маємо між собою ніодного лікаря? Якби комусь зашкодила горілочка то міг би тільки висповідатись і списати свою останню волю.

Відчитуємо лист одного з товаришів, якому завдячуємо матуру. Він не дуже любив шкільні книжки, а як син директора мусів здати матуру; з цього виходило льоґічно, що ми теж повинні були її здати.

„Пригадайте — пише — якто я раз на запит: що ділить старинну історію від новітньої відповів, що — компатурки. Або як я на запит, чому не приготовався з релігії, відповів, що мій підручник пес Неро зїв, що було сущою правдою, бо наш малий Неро все гриз, що попало в його зуби.“

Жалується бідака в листі на якусь подагру та не забуває ще більшого болю, якто в ґімназії

Стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України.

(Від нашого берлінського кореспондента).

В серії публичних німецьких викладів, уладжуваних систематично Українським Науковим Інститутом у Берліні, відбувся 7. ц. м. в авлі берлінського університету та в присутности поважної і чисельної, переважно німецької авдиторії, третій з черги доклад кенігсберського професора й декана фільософічного факультету, проф. д-ра Б. фон **Ріхтгофена,** цим разом про стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України. Другий з черги доклад проф. Ріхтгофена був, як ми свого часу писали, присвячений передісторичним дослідам західно-українських земель і, появившись у поширеній формі друком, звернув на себе увагу фахових дослідників як перший у німецькій мові змістовний критичний огляд усіх питань, звязаних з доісторією західно-української території, з докладним і совісним використанням праць українських учених.

Уже з цього факту бачимо, що проф. Ріхтгофен зацікавився доісторією українських земель не принадково та проминаючо, щоб мати відповідну тему для викладу, а забрався систематично студіювати наше давне минуле, щоб на основі власних спеціяльних студій і наукового дорібку українських преісториків та археольогів дати німецькому науковому світові правдивий та докладний образ доісторичного розвитку наших земель, побудований на певних основах і вільний від всякої тенденційности або баламутности, що так часто характеризує праці деяких чужих дослідників про нас. Проф. Ріхтгофен старається прочистити шлях для дальших студій, щоб їх дальше поглибити, і робить це не тільки ради самої науки, як незвичайно добре обзнайомлений з предметом спеціяліст, але як сам кількома наворотами підкреслював, і з прихильности та приязни до українського народу, що його він ставить високо як представника й носія великих культурних цінностей та заслуженого посередника між Сходом і Заходом.

Проф. Ріхтгофен уважає Україну найважнішим передісторичним тереном Східної Европи, а українців та їхніх предків автохтонами на власних землях, що в значній мірі були і слав'янською прабатьківщиною. Тому й розглядає доісторію України в дуже тісному звязку з українською культурою, підкреслюючи її характеристичні прикмети й цінности та розкриваючи, де можна, чужі наслоєння й посвоєння.

Проф. Ріхтгофен не обмежується при цьому на саму характеристику доісторичної культури українських земель, але старається всюди дослідити та ствердити її расово-національний підклад і вияснити, на основі нераз дрібних познак і слідів, ґенетичний та історичний звязок з ріжними типами та проявами культури на українських землях і її творцями або носіями.

Останній виклад проф. Ріхтгофена, ілюстрований мало доступними й добре підібраними світляними образками, обертався найбільше коло них важних і непрояснених питань і дав стільки в цілости цінного матеріялу, що з нетерпеливістю треба ждати на те, коли він знов появиться окремою більшою публікацією.

А покищо численно зібрана добірна авдиторія мала вперше нагоду з авторитетних уст почути історію східно-українських земель від ледової епохи аж до княжих часів і зрозуміти минуле й заслуги цього ще мало знаного і за мало ціненого українського народу, що, як кілька разів підкреслив проф. Ріхтгофен, „уже від найдавніших передісторичних часів був забором („прельбок") Европи проти східних народів."

Д-р Зенон Кузеля.

✝

В десяті роковини смерти

Д-ра Володимира Бачинського

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

30. травня ц. р. в год. 12. впол. в Успенській церкві, на яку запрошує

Гурток Приятелів і Знайомих.

Французька торговля домагається охорони

ПЕРЕД СТРАЙКАМИ, АНАРХІЄЮ І ТЕРОРОМ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Під проводом предсідника паризької торговельної палати відбулись учора збори 133-ох предсідників торговельних палат з цілої Франції. Вони ухвалили резолюцію, якою закликають уряд поробити всі необхідні кроки, щоби: 1) забезпечити свободу праці проти постійних замахів професійних спілок, які змагають до монополю приймати й виключувати робітників. 2) Запевнити суспільний лад. 3) Зробити закон про 40-годинний тиждень праці більш елястичним. 4) Запевнити нормальну обслугу кораблям у французьких пристанях, бо страйк моряків сильно понижує престіж французької торговельної маринарки.

СТРАЙК ПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ ПІДЧАС ПАРИСЬКОЇ ВИСТАВИ.

У найбільших французьких пристанях (Гавр, Марсель, Руан і ін.) застрайкували портові робітники. Господарські кола й уряд сильно занепокоєні страйком, що вибух саме в часі, як отвирають париську виставу. Тому уряд поробив усі можливі кроки, щоби зліквідувати страйк, навіть прем. Блюм особисто інтервеніював та приняв делегацію портових робітників.

Після того страйкарі виявили деяку угодову тенденцію; напр. у Гаврі взялися вони вантажити корабель „Норманді", щоби він міг відчалити у передбаченому часі. Теж у Марселю і з Тульоні страйк правдоподібно покінчиться нині (четвер) або завтра, наскільки можна виносити з ходу робітничих віч і нарад.

Слова й діла.

З ПРИВОДУ СВЯТ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Чомусь то ввійшло в звичай, що навіть свята Чорноморської Фльоти святкуємо в задушливих салях. Мріємо про Чорне Море, співаємо, деклямуємо, говоримо ліпші або гірші промови — та з вдоволенням розходимось домів, щоб за рік знову зійтися і таксамо поспівати, а там вже за свої слова, за навязання до традиції призабути. Одначе найдивніше, що робить це вслід за старшим поколінням і молодь. А чейже у неї повинен бути бистріший зір у будуче, ніж у старих, більший розмах у думці, більша гострота помічати, що довкруги діється, як інші здійснюють думки і заміри про панування на морю.

Чейже сама молодь мусить признати, що це неправильно, коли вона кличе батьків до салі і їм заспіває про море. А тимчасом на Дністрі, Сяні, Бузі ані одної каюкової пристані, на ставах у Городку, в Бережанах, Тернополі ані одної відбивні до скоків у воду, ані одної моторівки на Дністрі, ані одного парусника на ставах. Навпаки: Городок, замісць мати пливацький клюб, бубнить у копаного мяча, те саме Бережани і т. д.

А чейже молодь мусить вперед виробити в собі замилування до води, отріскатися з її небезпеками. Колиж воно так є, що на краєвих змаганнях у Львові змагалося в минулому році 15 змагунів і 3 змагунки, у краєвих змаганнях каюкових стартували 4 каюки, а до оголошених сокільських пливацьких змагань майже ніхто не

М. РУДНИЦЬКИЙ. 2

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ГІМНАЗІЙНІ СПОМИНИ.

Субота ввечір. Завтра маємо перед собою вільний день, як колись у гімназії, під собою — мягке крісло замість твердої лавки, поза собою сотні ріжних щаблів драбинястої суспільної карієри. Ніхто не оповідає про свої успіхи, ніхто не випитується про чужі невдачі. Найбільша амбіція кожного пригадати якусь таку характеристичну подію із шкільних часів, що всім розяснила би лиця.

— Шкода, що нема між нами старенького Пащинського. Я хотів би його поспитати, чи правду казали, що в пятницю він був завсіди найлагідніший у клясі, бо в пятницю мав на обід улюблені пироги і вже зранку був у доброму настрою, думаючи про них.

— А я пригадав би йому його міну в VII-ій клясі, коли він раз підійшов до останньої лавки. Гордість його фільольогії та окраса нашої кляси Маріян — положився як довгий на всю лавку, бо його сусіди не прийшли на годину. Пащинський підійшов здивуваний подивитися, чому лавка порожня, глянув і занімів...

— Старй Штайнер був обережніший. Він ніколи не мав відваги наближуватись до останніх лавок, де сиділи найвищі ростом, перемішані з репетентами.

— Він був такий дипльомат, що коли раз зловив у своєму саді тих, що били йому шиби, то у клясі заявляв завсіди, що це другий відділ, бо „я знаю, що у вашому відділі самі порядні хлопці..."

— Якби старенький жив, то я певний, що приїхав би на наш зїзд у тому самому селединово-мишачому шлюсроку, в якому сорок літ приходив у неділю до церкви.

Учителів між нами на цій вечері нема, отже можна свобідно викликати найвеличніші моменти їх діяльности.

— А хто з вас памятає промову Ольберка при інтерпретації „Іридіона"? Стояв на катедрі з розвіяним волоссям, вимахував руками і переносився у старовинний світ. Нараз у тому самому патетичному тоні почав: „І я тут так само як Іридіон уже трицять років стою і дивлюся з гори на той ваш світ... І бачив я за той час ріжні дива — бачив, як учні сплять — звичайна річ, як відписують задачі — теж звичайне неріч, як курять — поганий це наліг, здорове явище, як курять — поганий це наліг, але щоб хтось, мої панове, голився на моїй годині, цього я ще не бачив!

— А памятаєш, як нам раз забракло нафти і ми підсадили когось до ліхтарні і перелили звідти нафту до якоїсь вази?...

— Ще веселіша була сцена, як ми підчас конференції приставили кілька бочок під вікно і на саму гору виліз Петро. Нараз тим, що під тримували бочки здавалось, що надходить один із професорів, і вони втікли... А Петро згори бідолаха як гепне!

Хтось починає промову і вносить тост за дружбу і молодість. Йому перебивають короткими підгуками:

— Передовсім треба випити за тих, що не пють, щоб довго жили!

— Ні, за неприсутніх!

Перший промовець сів.

— Но, всі, що хотять говорити, нехай говорять нині, бо завтра на обіді, коли забере слово наш Золотоустий Фредко можете краще не обзиватись!

А говорити є кому — найбільше між нами адвокатів і священиків. Є і вчителі, що мали час вправитись у красномовстві і три прокуратори, навіть актор.

— Чи бачите, панове, не маємо між собою ніодного лікаря? Якби комусь зашкодила горілочка то міг би тільки висповідатись і списати свою останню волю.

Відчитуємо лист одного з товаришів, якому завдячуємо матуру. Він не дуже любив шкільні книжки, а як син директора мусів здати матуру; з цього виходило льогічно, що ми теж повинні були її здати.

„Пригадайте — пише — якто я раз на запит: що ділить старинну історію від новітньої відповів, що — компатурки. Або як я на запит, чому не приготовався з релігії, відповів, що мій підручник пес Неро зїв, що було сущою правдою, бо наш малий Неро все гриз, що попало в його зуби."

Жалується бідака в листі на якусь подагру та не забуває ще більшого болю, якто в гімназії

голоситься, то воно щось не дуже то гармонізує з наміром плавати колись по Чорному Морю.

Тому то час зірвати з мрійливістю та взятися до праці. Старше покоління певно не відмовить помочі, навіть грошевої, якщо побачить на черговому святі Чорноморської Фльоти діла, а не почує самих слів. Як на свято запросите старше громадянство над став чи ріку. Покажете йому там сотки молодих людей, що плавають, пориняють, уміють ратувати потопаючих. Покажете, що вмієте не тільки веслом робити, але й із парусом обходитися. Тоді будете мати захоплення старшого громадянства вашою працею, прихилите його до себе, як колись Пласт був до себе пригнав, а ваш ентузіязм захопить загал молоді і змусить до праці над собою.

Мусите завжди памятати, що старе громадянство слухає слів, але глядить передовсім на діла і передовсім на діла реаґує.

С. Гайдучок.

ДОЛЯ ВОЛИНСЬКОГО ДУШПАСТИРЯ.

(З церковного життя Волині).

Хаос і кривда панували у перекидуванні парохіяльного духовенства на Волині за часів Денисового режиму. Якщо бажаєте довідатись, як ця справа стоїть тепер, то перегляньте в органі Волинської Духовної Консисторії „Церква і Нарід“ повідомлення про „адміністративні переміни“, де поданий офіційний матеріял.

Читаємо там у свіжім числі 8, стор. 301, ось що (передаю у скороченні): 25. березня. 1) Настоятеля с. Томахова на Рівенщині — згідно з проханням про перенесення, делеґовано для виконування обовязків настоятеля парохії в с. Грибовій на Кремянеччині. 2) Вик. об. настоятеля в Грибовій — делеґовано до Доротищ на Ковельщині. 3) Вик. об. наст. в Доротищах — до Підзамча на Дубенщині. 4) Настоятеля Підзамча — делеґовано для вик. обов. настоятеля с. Мокниш на Костопільщині. 5) Настоятеля с. Моквина — делеґовано для вик. обов. настоятеля с. Томахова на Рівенщині. Словом, маємо замкнений ланцюг перенесень і то тимчасових (делеґацій). Попросив настоятель с. Томахова на Рівенщині перенести його на іншу парохію і його делеґують до с. Грибової на Кремянеччину, неначе делеґування і перенесення — поняття однозначні. Тому зацікавлений священик напевно буде просити, щоб звільнили його від делеґації, бо про це не старався. А далі: йдучи назустріч бажанню настоятеля с. Томахова, чомуб не дати йому якусь з вільних парохій, або делеґуючи його до с. Грибової, пароха останньої не післати до с. Томахова, а кидати аж на Ковельщину? Пощо творити складний ланцюг змін?

Припустім, що розпорядження епархіяльної влади точно виконане. Кожний з делеґованих парохів матиме господарські розрахунки у своїй парохії і в цій, куди його делеґують. Чи не булоб простіше під кожним оглядом, якби він вирівнював їх з одною особою, ніж з двома: своїм наступником — у своїй парохії і попередником — у новій? Тож відома річ, скільки непорозумінь, журби і жалоб повстає з приводу економічних розрахунків у парохії: пощож цей непотрібний матеріял подвоювати?

Ще важніше інше явище. Що буде коли якийсь з перенесених (делеґованих) священиків попросить залишити його на місці, або нова парохія не прийме його, обстоюючи за своїм парохом, (цей і другий випадок належать на Волині до щоденних подій)? Тоді цілий ланцюг змін розривається. Таких прикладів в „адміністративних перемінах“ ви знайдете силу-силенну. Ось один з них:

24. травня 1936 р. настоятеля с. Чайчинець на Кремянеччині перенесено до с. Рівного на Любомльщині; 2) настоятеля с. Рівного — до Тилявки на Кремянеччині; 3) настоятеля Тилявки — до Залісець Шумських на Кремянеччині і 4) з Залісець Шумських — до Чайчинець. Отже маємо також замкнене коло перенесень („Ц. і Н.“, с. 410). Але настоятеля с. Рівного залишили на місці (с. 450) і тому з цілої справи нічого не вийшло і твориться новий ланцюг з таким самим вислідом і т. д.

Можна тепер уявити собі, як виглядає службовий виказ багатьох волинських парохів. Ось вам типовий зразок (так зв. „формулярний список о службе“). Бувшого настоятеля Варкович на Дубенщині о. К. 22. X. 1935 р. призначено на посаду настоятеля в Чайчинцях на Кремянеччині; 24. V. 1936 р. його переміщено до Рівного на Любомльщині; але пароха цього села, якому доручили перейти на іншу парохію, залишили на місці. Тому о. К. замісць до с. Рівного 29. VI. 1936 р. перенесено до Тилявки на Кремянеччині. Одначе настоятель цієї парохії, призначений на іншу, залишився на місці — і тому о. К. переносять 8. VIII. 1936 р. замісць до Тилявки до Підзамча на Дубенщині. Опісля 17. IX. 1936 р. замісць до Підзамча призначають (уже не переносять чи переміщують) — до Пульма на Любомльщині; 12. X. 1936 р. замісць до Пульма делеґують до Заборола на Рівенщині; 21. I. 1937 р. призначають на посаду настоятеля с. Грибової на Кремянеччині, а 5. III. 1937, як вик. об. нас. Грибової, делеґують до Доротищ на Ковельщині.

Прошу тепер зорієнтуватися: а) ким формально є о. К. — настоятелем Грибової, чи тільки вик. об. настоятеля? і б) де в даній моменті він має свій осідок? Зрозумійте також: який є змисл у призначеннях, переміщеннях і делеґаціях священиків до парохій, де настоятелі залишаються на місці? Пощо перекидати осіб старших, уже з родинами, з східних повітів Волині на захід і навпаки? — „Вол. Слово“ в новорічнім числі висловило побажання секретареві Вол. Консисторії: „внести до буджету консисторії на 1937 р. спеціяльну позицію на купно автобуса, щоб перевозити майно пан-отців з парохії до парохії“. Побажання дуже слушне, але скромне, бо потрібні були би що-найменше три автобуси тому, що один не дасть ради, з огляду на велику віддаль і кількість перенесень...

У звязку з такою адміністративною практикою епарх. влади відбуваються в парохіях дуже часті зміни настоятелів, що очевидно погано відбивається і під моральним оглядом парохіян і під матеріяльним священика. Є села, де живуть два настоятелі разом, сперечаються один з одним за право посідання парохії і то до такої міри, що в ролі посередників інтервеніюють селяни. Можна собі уявити моральні переживання таких парохів. Коли одному з них селяни сказали: „Батюшка, чогож ви не виїзджаєте: тож владика призначив вас на іншу парохію“, то почули таку відповідь: „У владики — два язики: один Бога хвалить, другим — людей манить“... Не виїзджає пан-отець очевидно тому, що на новій парохії мусів би провадити таку саму боротьбу, що й на даній місці.

Посол прот. Мартин Волков у соймовій промові, виголошеній 20. лютого ц. р. ось-такими штрихами змалював долю сучасного духовника Православної Церкви в Польщі: „Він непевний завтрішнього дня; з хвилиною, коли надіне на себе рясу, тратить громадянські права; в кожній хвилині можна перенести його на інше становище або звільнити і нема інстанцій, до якої він міг би внести жалобу“ („Ц. і Н.“, с. 216). Промовець пояснював це явище невпорядкованим зовнішнім державно-правним станом Православної Церкви в Польщі. Багато правди в цьому, але до цього нестерпного положення причинилися і внутрішні порядки у Православній Церкві, а передовсім — тактика її влади. І замість того, щоби вказати на безсумнівну шкідливість такої тактики для церковно-релігійної культури українського населення на Волині та домагатися нових метод адміністрування, волинські посли з ВУО (п. Тимошенко і прот. М. Волков) на конференції з архієп. Олексієм дня 26. березня ц. р. поставились цілком інакше: вони виправдували таку тактику, складаючи відповідальність за її шкідливі наслідки... на кількох невідповідних священиків. У „Волинськім Слові“ (ч. 13) — в органі ВУО — читаємо ось-що про вислідн цієї конференції:

„Присутні з сумом сконстатували, що на Волині є група священиків, які не розуміючи свого високого призначення, вносять тільки розлад в українське церковне життя. Постійно докучаючи і церковній і цивільній владі ріжними жалобами, вони завжди ворогують з кожною парохією, до якої їх переносять і викликають відразу стихійний спротив своїх парохіян, які слушно не згоджуються на прийняття їх, як своїх пастирів. І ця постійна зміна парохій кількома (!!!) священиками створює враження масового переношування священиків. Владика обіцяв застосувати до згаданих осіб рішучі міри, щоб з корінням вирвати ту хопту, що занечищує церковне волинське поле“...

Отже замість оборони безправного, поневоленого і зубожілого душпастиря посли задовольнилися вияснениям, суперечним з „адміністративними перемінами“, що ніяких масових перенесень духовенства на Волині нема, та обіцянкою, що супроти кількох невідповідних священиків приймуть „рішучі міри“.

Отже все — в порядку, або іншими словами, бють і плакати не дають.

Волиняк.

—o—

АРЕШТУВАННЯ У ВЕРХІВЦІ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

В Москві й Ленінграді арештовано кільканацятьох старшин ґенер. штабу під закидом приналежности до троцьківської опозиції. **Командант червоної далекосхідної армії теж попав у неласку і його усунули; поширилися навіть поголоски про увязнення Бліхера.**

—o—

ЗІСТРІЛИЛИ ФРАНЦУСЬКИЙ ЛІТАК.

Як подає Авас з Більбао, національні вояки зістрілили літак французької лінії „Ер Пірене“. Літак сильно ушкоджений, пільот важко ранений, пасажир легко

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ніколи не міг він виграти у фербля з Казіком, який бентежив його своїм олімпійським спокоєм. І все це перемішане ліричними споминами про те, як минає молодість, як він рветься на наш зїзд.

— Приятелі! та-ж він ніколи в ґімназії не написав такої поетичної вправи. Хто міг би цього по ньому сподіватись!

— Виходить, що життя вчить чоловіка не тільки буденної прози, але і поезії.

Починають доказувати дві протилежні теорії на двох живих прикладах наших товаришів. Ось один — непоправний богеміст, з розкуйовданою чуприною у великій еспанській пелерині, що сипав дотепами і парадоксами, вигадував теми до сатир і трагедій — тепер поважний, зосереджений, оголений, дбайливо одягнений. Поважне становище прогнало з нього стихійний гумор; ще тільки гострий язик діялектика залишився.

Другий від V-ої кляси ґімн. читав Канта і Коран. В VIII-ій почав лисіти від фільософічних проблем. Здав два докторати. Не вмів до сорок котрогось року життя скочити добре до трамваю. На зїзд приїхав із спортовою відзнакою — здобув якусь нагороду у бігах і скоках. Доказав своєю волею, що можна осягнути навіть те, що для когось найважче. У промові каже:

— Я читав недавно книжку одного американця „Життя починається в 40-ому році“ — отже виходить, я маю щойно 10 років!

— Віримо, віримо! — закричали його.

(Далі буде).

голоситься, то воно щось не дуже то гармонізує з наміром плавати колись по Чорному Морю.

Тому то час зірвати з мрійливістю та взятися до праці. Старше покоління певно не відмовить помочі, навіть грошевої, якщо побачить на черговому святі Чорноморської Фльоти діла, а не почує самих слів. Як на свято запросите старше громадянство над став чи ріку. Покажете йому там сотки молодих людей, що плавають, пірнають, уміють ратувати потопаючих. Покажете, що вмієте не тільки веслом робити, але й із парусом обходитися. Тоді будете мати захоплення старшого громадянства вашою працею, прихилите його до себе, як колись Пласт був до себе прихилив, а ваш ентузіязм захопить загал молоді і змусить до праці над собою.

Мусите завжди памятати, що старе громадянство слухає слів, але глядить передовсім на діла і передовсім на діла реагує.

С. Гайдучок.

ДОЛЯ ВОЛИНСЬКОГО ДУШПАСТИРЯ.

(З церковного життя Волині).

Хаос і мрячка панували у перекидуванні парохіяльного духовенства на Волині за часів Денисового режиму. Якщо бажаєте довідатись, як ця справа стоїть тепер, то перегляньте в органі Волинської Духовної Консисторії „Церква і Нарід“ повідомлення про „адміністративні переміни“, де поданий офіційний матеріял.

Читаємо там у свіжім числі 8, стор. 301, ось що (передаю у скороченні): 25. березня. 1) Настоятеля с. Томахова на Рівенщині — згідно з проханням про перенесення, делеговано для виконування обовязків настоятеля парохії в с. Грибовій на Кремянеччині. 2) Вик. об. настоятеля в Грибовій — делеговано до Доротищ на Ковельщині. 3) Вик. об. наст. в Доротищах — до Підзамча на Дубенщині. 4) Настоятеля Підзамча — делеговано для вик. обов. настоятеля с. Мокнина на Костопільщині. 5) Настоятеля с. Мокнина — делеговано для вик. обов. настоятеля с. Томахова на Рівенщині. Словом, маємо замкнений ланцюг перенесень і то тимчасових (делеґацій). Попросив настоятель с. Томахова на Рівенщині перенести його на іншу парохію і його делегують до с. Грибової на Кремянеччину, неначе делегування і перенесення — поняття однозначні. Тому зацікавлений священик напевно буде просити, щоб звільнили його від делеґацій, бо про це не старався. А далі: йдучи назустріч бажанню настоятеля с. Томахова, чомуб не дати йому якусь з вільних парохій, або делегуючи його до с. Грибової, пароха останньої не післати до с. Томахова, а кидати аж на Ковельщину? Пощо творити складний ланцюг змін?

Припустім, що розпорядження епархіяльної влади точно виконане. Кожний з делеґованих парохів матиме господарські розрахунки у своїй парохії і в цій, куди його делегують. Чи не булоб простіше під кожним оглядом, якби він вирівнював їх з одною особою, ніж з двома: своїм наступником — у своїй парохії і попередником — у новій? Тож відома річ, скільки непорозумінь, журби і жалоб повстає з приводу економічних розрахунків у парохії: пощож цей непотрібний матеріял подвоювати?

Ще важніше інше явище. Що буде коли якийсь з перенесених (делеґованих) священиків попросить залишити його на місці, або нова парохія не прийме його, обстоюючи за своїм парохом, (цей і другий випадок належать на Волині до щоденних подій)? Тоді цілий ланцюг змін розривається. Таких прикладів в „адміністративних перемінах“ ви знайдете силу-силенну. Ось один з них:

24. травня 1936 р. настоятеля с. Чайчинець на Кремянеччині перенесено до с. Рівного на Любомльщині; 2) настоятеля с. Рівного — до Тилявки на Кремянеччині; 3) настоятеля Тилявки — до Залісець Шумських на Кремянеччині і 4) з Залісець Шумських — до Чайчинець. Отже маємо також замкнене коло перенесень („Ц. і Н.“, с. 410). Але настоятеля с. Рівного залишили на місці (с. 450) і тому з цілої справи нічого не вийшло і твориться новий ланцюг з таким самим вислідом і т д.

Можна тепер уявити собі, як виглядає службовий виказ багатьох волинських парохів. Ось вам типовий зразок (так зв. „формулярний список о службе“). Бувшого настоятеля Варковичі на Дубенщині о. К. 22. X. 1936 р. призначено на посаду настоятеля в Чайчинцях на Кремянеччині; 24. V. 1936 р. його переміщено до Рівного на Любомльщині; але пароха цього села, якому доручили перейти на іншу парохію, залишили на місці. Тому о. К. замісць до с. Рівного 29. VI. 1936 р. перенесено до Тилявки на Кремянеччині. Одначе настоятель цієї парохії, призначений на іншу, залишився на місці — і тому о. К. переносять 8. VIII. 1936 р. замісць до Тилявки до Підзамча на Дубенщині. Опісля 17. IX. 1936 р. замісць до Підзамча призначають (уже не переносять чи переміщують) — до Пульма на Любомльщині; 12. X. 1936 р. замісць до Пульма делегують до Заборола на Рівенщині; 21. I. 1937 р. призначають на посаду настоятеля с. Грибової на Кремянеччині, а 5. III. 1937, як вик. об. нас. Грибової, делегують до Доротищ на Ковельщині.

Прошу тепер зорієнтуватися: а) ким формально є о. К. — настоятелем Грибової, чи тільки вик. об. настоятеля? і б) де в даній моменті він має свій осідок? Зрозумійте також: який є змисл у призначеннях, переміщеннях і делеґаціях священників до парохій, де настоятелі залишаються на місці? Пощо перекидати застарших, уже з родинами, з східних повітів Волині на захід і навпаки? — „Вол. Слово“ в поворічнім числі висловило побажання секретаріві Вол. Консисторії: „внести до буджету консисторії на 1937 р. спеціяльну позицію на купно автобуса, щоб перевозити майно пан-отців з парохії до парохії“. Побажання дуже слушне, але скромне, бо потрібні були би що-найменше три автобуси тому, що один не дасть ради, з огляду на велику віддаль і кількість перенесень...

У звязку з такою адміністративною практикою епарх. влади відбуваються в парохіях дуже часті зміни настоятелів, що очевидно погано відбивається і під моральним оглядом парохіян і під матеріяльним священика. Є села, де живуть два настоятелі разом, сперечаються один з одним за право посідання парохії і то до такої міри, що в ролі посередників інтервеніюють селяни. Можна собі уявити моральні переживання таких парохів. Коли одному з них селяни сказали: „Батюшка, чогож ви не виїзджаєте: тож владика призначив вас на іншу парохію“, то почули таку відповідь: „У владики — два язики: один Бога хвалить, другим — людей манить“... Не виїзджає пан-отець очевидно тому, що на новій парохії мусів би провадити таку саму боротьбу, що й на даній місці.

Посол прот. Мартин Волков у соймовій промові, виголошеній 20. лютого ц. р. ось-такими штрихами змалював долю сучасного духовника Православної Церкви в Польщі: „Він непевний завтрішнього дня; з хвилиною, коли вдіне на себе рясу, тратить громадянські права; в кожній хвилині можна перенести його на інше становище або звільнити і нема інстанції, до якої він міг би внести жалобу“ („Ц. і Н.“, с. 216). Промовець пояснював це явище невпорядкованим зовнішнім державно-правним станом Православної Церкви в Польщі. Багато правди в цьому, але до цього нестерпного положення причинилися і внутрішні порядки у Православній Церкві, а передовсім — тактика її влади. І замість того, щоби вказати на безсумнівну шкідливість такої тактики для церковно-релігійної культури українського населення на Волині та домагатися нових метод адміністрування, волинські посли з ВУО (п. Тимошенко і прот. М. Волков) на конференції з архієп. Олексієм дня 26. березня ц. р. поставились цілком інакше: вони виправдали таку тактику, складаючи відповідальність за її шкідливі наслідки... на кількох невідповідних священиків. У „Волинськім Слові“ (ч. 13) — в органі ВУО — читаємо ось-що про вислідки цієї конференції:

„Присутні з сумом сконстатували, що на Волині є група священиків, які не розуміючи свого високого призначення, вносять тільки розлад в українське церковне життя. Постійно докучаючи і церковній і цивільній владі ріжними жалобами, вони завжди ворогують з кожною парохією, до якої їх переносять і викликають відразу стихійний спротив своїх парохіян, які слушно не згоджуються на прийняття їх, як своїх пастирів. І ця постійна зміна парохій кількома (!!!) священиками створює враження масового переношування священиків. Владика обіцяв застосувати до згаданих осіб рішучі міри, щоб з корінням вирвати ту хопту, що занечищує церковне волинське поле“...

Отже замість оборони безправного, понелюденого і зубожілого душпастиря посли задовольнилися вияснениям, суперечним з „адміністративними перемінами“, що ніяких масових перенесень духовенства на Волині нема, та обіцянкою, що супроти кількох невідповідних священиків приймуть „рішучі міри“.

Отже все — в порядку, або іншими словами: бють і плакати не дають.

Волиняк.

ніколи не міг він виграти у фербля з Казіком, який бенгежив його своїм олімпійським спокоєм. І все це перемішане лірічними споминами про те, як минає молодість, як він рветься на наш зізд.

— Приятелі! та-ж він ніколи в ґімназії не написав такої поетичної вправи. Хто міг би цього по ньому сподіватись!

— Виходить, що життя вчить чоловіка не тільки буденної прози, але і поезії.

Починають доказувати дві протилежні теорії на двох живих прикладах наших товаришів. Ось один — непоправний богеміст, з розкуйовданою чуприною у великій еспанській пелерині, що сипав дотепами і парадоксами, вигадував теми до сатир і трагедій — тепер поважний, зосереджений, оголений, дбайливо одягнений. Поважне становище прогнало з нього стихійний гумор; ще тільки гострий язик діялектика залишився.

Другий від V-ої кляси ґімн. читав Канта і Корана. В VIII-ій почав лисіти від фільософічних проблем. Здав два докторати. Не вмів до сорок котрогось року життя скочити добре до трамваю. На зізд приїхав із спортовою відзнакою — здобув якусь нагороду у бігах і скоках. Доказав своєю волею, що можна осягнути навіть те, що для когось найважче. У промові каже:

— Я читав недавно книжку одного американця „Життя починається в 40-ому році“ — отже виходить, я маю щойно 10 років!

— Віримо, віримо! — закричали його.

(Далі буде).

АРЕШТУВАННЯ У ВЕРХІВЦІ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

В Москві й Ленінграді арештовано кільканадцятьох старшин ґенер. штабу під закидом приналежности до троцьківської опозиції. **Командант червоної далекосхідної армії теж попав у неласку і його усунули; поширилися навіть поголоски про увязнення Бліхера.**

ЗІСТРІЛИЛИ ФРАНЦУСЬКИЙ ЛІТАК.

Як подає Авас з Більбао, національні вояки зістрілили літак французької лінії „Ер Пірене“. Літак сильно ушкоджений, пільот важко ранений, пасажир легко.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Чи може бути українська жінка щаслива в Совітах?

Щоб зрозуміти, як почуває себе жінка українка під большевицьким пануванням, треба вернутись трохи до часів передреволюційних, навіть передвоєнних.

Своїм характером колишня українка цілком не надавалась до сучасного большевицького ладу з усіми його гаслами, що відкидають релігію, мораль, традицію та родинне життя. Користуючись великою особистою, навіть маєтковою свободою мала нагоду наддніпрянка жити так, як їй хотілось. Українські перекази, народні звичаї та обряди вказують, як вона стояла високо з погляду моралі. Палка своєю вдачею, українська жінка вміла втримувати себе в певних межах, а коли грішила, нерідко платила за це свідомо життям йдучи на добровільну смерть. Коли невдовзі перед війною запанували на Україні трохи вільніші звичаї серед молоді, то й тоді загублення дівочої чести рахувалось великою ганьбою. У весільних обрядах на цю обставину звертали велику увагу і може навіть в надто брутальний спосіб дошукувались весільні гості правди про дівочу чистоту молодої. Так було на українському селі. Місто мало чим різнилось від села в поглядах, тільки може не проявляло своїх поглядів у такій гострій формі, хоч осуд був і не менш строгий.

В українській родині жінка-мати мала дуже поважне становище, але це становище мусіла вона своєю працею та своєю поведінкою собі заслужити. Виховання дітей було цілковито в руках матері. Тут її впливи були майже необмежені. Батько часто-густо був лише караючою силою, хоч любов до батька вщіплювала мати дітям змалечку і діти не тільки боялись його та шанували, але й любили. Родинні звязки були на Наддніпрянщині надзвичайно тісні, родинне почуття поширювалося не тільки на найближчих членів родини, але і на далеку рідню. Брати і сестри зберігали між собою тісні родинні звязки навіть тоді, коли обставини примушували їх жити далеко одне від одного. Їх діти теж зберігали між собою родинну приязнь, часто відвідували себе та помагали один одному. Мати була тим осередком, до якого горнулись діти, внуки та правнуки і в разі смерти чоловіка вона кермувала всім родинним та господарським життям, а діти навіть дорослі її слухали. Нерідко слово матері було рішальним для сина, навіть в таких справах, як одружіння, коли він був цілком дорослою людиною.

До сили української родини у великій мірі причинювалась традиція. На сторожі традиційних звичаїв стояла все українська жінка.

Жінка Великої України була дуже релігійна. Церква була її найбільшою духовою опорою, туди вона несла всі свої болі і радощі і віддавен-давен жінка українка була гарячим активним оборонцем церкви, а з історії багато маємо прикладів того, яке місце мали жінки українки в церковному житті та які їх були впливи. Згадаймо тут хочби такі постаті як Княгиня Ольга, Марта Борецька, стара Мазепиха та інші.

З цього ясно, як мало були відповідні всі большевицькі реформи для української жінки. Далекі їй були і та моральна розгнузданість та свобода полових зносин, які проповідують большевики, далеке і прикре було для неї непошанування традиції, що лягло в основу всіх большевицьких гасел, прикрим був для неї той утиск і висміювання її релігійних почувань, болючою і незрозумілою було для неї руйнування родинного життя.

Українська жінка ніколи не була лише пасивним членом суспільства. Її вдача та її громадське становище не тільки дозволили їй, а навіть примушували її виявляти свою думку та боронити її, а тому коли почалась революція 1917 року, а потім прийшов жовтневий переворот не прийме українська жінка всіх революційних гасел беззастережно. На Наддніпрянщині саме жінки були тим елементом, який всією своєю істотою бунтувався проти большевицьких гасел та впливав на всі верстви суспільства. І не тільки жінки інтелігентки були активними у боротьбі з большевицькими гаслами. Українська селянка виступає в цій боротьбі не менш завзято. Особливо у справах релігійних ставили українські селянки большевикам опір і нераз для того, щоб замкнути чи зруйнувати церкву мусіли большевики перевести правдиву збройну війну з жінками. Боронить українська жінка і своє родинне життя. Розпуста не шириться на Україні так скоро, як у Великоросії, де жінки взагалі приймають пасивно те, що їм накидується, а серед нижчих верств то жінки цілком легко приймають нове життя і нові засади. В цьому взагалі була завжди засаднича різниця між жінкою українкою і жінкою московкою, бо жінка російська завсіди була в підвладному становищі; вона живе у теремі, де її роля зведена майже до ролі гаремної жінки; життя її проходить у рабському послусі чоловікові, який міг з нею робити що хотів, бив її та знущався над нею. Жіноча мораль стояла там теж на далеко нижчім ступні і були до неї далеко слабші вимоги як на Україні. Сприяли цьому у значній мірі розпущеність села, а також і революційні настрої молоді по містах, серед кол інтелігенції і серед пролетаріяту. Та молодь захоплювалась соціялізмом і гасла його ширила і практично в житті. Тимто на Україні моральний занепад серед жіноцтва йде повільнішим темпом, ніж у Росії і аж страшна матеріяльна нужда, яка запановує на Україні по окупації її большевиками приводить помалу до занепаду жіночої і родинної моралі та розкладу родини. Жінка нераз мусіла йти на всі крайности, щоб урятувати себе та своїх дітей. Після страшного голоду, який панував на Україні кілька років тому, потрохи панує й далі, поширилась моральна розпуста серед молоді, а навіть і серед малолітніх, які або після смерти батьків, або вигнані голодом з хати за поживою опинились цілком на власних силах і без усякого догляду.

Коли ми уважно вчитуватимемося в совітську пресу, навіть і в більшости літературних творів знайдемо ми там тип колишньої української жінки з її мораллю, релігійністю та любовю до родинного життя. Нехай той тип у примусовій совітській літературі буде висміяний, нехай преса веде з ним боротьбу, але він є і це є для нас запорукою, що коли прийде час визволення України зпід большевицького панування, то українська жінка зуміє знову створити міцні і моральні підвалини свого особистого і родинного життя, а також причиниться і до оздоровлення молодих поколінь, що все є надією нації і запорукою її живучости.

Харитя Кононенко.

Балачки про моду.

МОДА І ЦВІТИ.

Весняні і літні витівки пані Моди цього року йдуть під знаком цвітів. Цвіти всюди і на капелюхах і при суконках і у взорах літніх матерій. Особливо тут дала своїй фантазії пані Мода повну волю. Майже всі цьогорічні новинки в матеріялах є розквітчані чи то великими, листатими цвітами, чи дрібонькими, чи то розкиданими зрідка по одностайному тлі чи творючи один густий безперервний взір, чи повязані в гарні китички. Ті цвіти бувають однокольорові, або в одному якомусь згармонізованому тоні, чи рябі до крайности так, що здавалось би, що з тої кількости кольорів нічого гарного вийти не може, проте все це разом творить воно гарну і милу для ока цілість. В тім цвітянім хаосі може собі кожна з нас вибрати те, що їй найбільше подобається і в тих тонах, що їй найбільше підходять. Навіть матерії для солідніших і старших пань є у цвітах.

Капелюхи теж можуть похвалитись тою самою фантазійною квітяною гармонією. Можна побачити на літніх моделях капелюхів скромні окремі цвіти одної барви — найбільші, можна побачити на тих капелюхах гарні китички пільних чи садових цвітів, можна зустрінути і цілі вінки чи великі китиці, а чимало є капелюшків, що є цілівкриті цвітами, або самі творять цвітку. І тут теж велика сорокатість барв, але рівночасно добре згармонізована.

Всі вечорові літні суконки прибрані, як я вже згадувала, цвітами. Розміщені ті цвіти або коло вирізу, або довкола цілої шиї і спускаються ззаду аж до пояса, або глибокий декольт ззаду закінчується китицею цвітів. Нерідко можна побачити на вечірніх моделях розкидані китиці чи китички по цілій широкій спідничці вечірньої суконки. Але не тільки вечірні суконки прибрані цвітами і пополудневі, навіть дополудневі суконки прибрані бодай скромними однокольоровими цвітами з таких солідних матеріялів, як фільц, піка, полотно, тафта, орґанді, перкаліна, тощо. До англійських костюмів теж додається невеличку цвітку, а вже не кажу, що такі і далі модні смокінґові костюми мусять мати обовязково на кляпі цвіточку.

Не знаю, як кому, а мені та квітчаста мода дуже довподоби, особливо, коли хтось уміє її відповідно до своїх умов і засобів використати

Рита.

Чи ви знаєте...

що під цю пору у шведськім парляменті є 10 жінок посолок та що ця цифра при останніх виборах подвоїлась, бо до того часу було всього 5 жінок посолок у Швеції. Одною з найпопулярніших посолок і взагалі шведських жінок є Христина Гессельгрен, якої єдиною конкуренткою в краю і поза краєм є письменниця Сельма Лягерлеф. Засідає в сучасному парляменті як посолка і Ебон Андерсон, що є професоркою і бібліотекаркою стокгольмського університету?

що у норвеськім парляменті є сім жінок посолок, а 27 заступниць послів, які на випадок смерти якогось посла чи коли виступить з парляменту, мають прийти на його місце.

що в Австралії видано закон, за яким жінка-австралійка, виходячи заміж за чужинця може так довго затримати своє австралійське громадянство аж поки з Австралії не виїде?

що Сіям має вже також свою жінку з університетською освітою, а тою першою жінкою є Піера Гун, яка склала на париськім університеті докторат з золотою медалею. Є вона лікаркою і буде першою сіямською жінкою-лікаркою, яка провадитиме практику?

що у Сполучених Державах є аж 444 жінки пільотками, серед яких 5 налічує ледви 17 років? Решта є ріжного віку аж до 59 літ включно. Походять ті жінки з ріжних верств суспільства. З них 71 заробляє собі летунством на життя, а решта літають лише для спорту.

що в славній з своєї свободолюбивости Канаді є ще одна провінція, яка й досі не допускає жінок до виборів? Останнє голосування в цій справі не принесло канадійкам тої провінції полегші, бо голосування дало 49 голосів проти 21?

З нашої хроніки.

З клюбового життя. Останнього понеділка відбулася у клюбі „Нової Хати" цікава дискусія на тему „Кіч у Галичині".

Відчит на цю тему приготував М. Бутович. Спочатку пояснив слово „кіч", що не було всім зрозуміле. „Кіч" — це мистецька мірнота, масовий товар, приладжений до смаку широкої маси. Кіч не має виразного стилю, а підшиваеться під смак юрби. Для цього він користується популярними гаслами, як патріотизм, родинне привязання, кохання і т. д.

Дальше звернув прелеґент увагу на „кіч" у народньому стилі, що заливає тепер Галичину. На його думку діються в цьому напрямку жахливі речі. Із питомим собі дотепом описав М. Бутович „вишивані" кімнати, що йому довелося бачити, згадав „вишивану" порцеляну, ба й цілу „вишивану" армію... Він бачить у цьому недостачу смаку, що дійшла до загрозливих розмірів. Уважає, що цьому треба протиділати і то на всіх відтинках.

Дискусія була дуже оживлена. Вона виявила ріжний підхід мистців до цієї справи (П. Ковжун, М. Осінчук) з одної сторони і представників мистецького промислу (І. Павликовська, І. Бурачинська) з другої. Дискутанти не дійшли до порозуміння, одначе дискусія виявила багато точок, що їх варто виснити. Добре було би влаштовувати і частіше прилюдні дискусії на цю тему.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Синява неба - це земля.

Чи запримітили ви, що коли паде дощ, то шиби стають опісля брудні? Що дощева вода ніколи не є прозора, але повно в ній ріжних частинок землі. Відки походить ця земля? Здалека чи зблизька? Можливо, що зблизька, але дуже часто є ці частинки землі гостем із дуже далеких сторін: з африканських пустинь, або з азійських чи американських степів. Адже воздух, що ми його вдихуємо та серед нього живемо є у постійному русі.

Подумаймо ще при цьому, що дістєся під землею. Міліярди малесеньких звіряток виконує безнастанно величезну працю. Ці малі, ледви замітні дощівниці-хробаки можуть за рік на одному гектарі поля порушити й перенести на інше місце 20.000 кг. землі. Кілько цієї землі буде на цілій земній кулі.

Цим малим, примітивним звірятам завдячують люди дуже багато. Колиб не вони й не їх праця, земля булаб безплідною скалою, яка не надавалась би до управи. Мініятурні щоки дощівниць гризуть безупину цю скалу й надають їй цієї м'ягкости, без якої нішо не моглоб рости.

А вітер дує і несе малі частинки землі з півн. України, Польщі, Мадярщини, Америки, Китаю і т. д. Розсипає ці частинки у повітрі а воздушні струми піднесять їх аж до стратосфери. Там нема вітрів і там залишаються ці незамітні частини довго та творять те, чим ми найбільше захоплюємося: синє небо.

Значить, що навіть про небо старається за нас земля. Бо ця прегарна синява неба — це нішо інше, як заломання соняшних проміннів на незвичайно ніжних частинках землі — порошинках.

Оповідають летуни, що починаючи від 10.000 м. висоти, небо тратить свій синій кольор, темніє і стає майже чорне і тільки соняшна куля блистить на тому чорному тлі.

Дощ землі.

З неба паде безупину дощ таких ніжних порошинок землі, який походить з усіх усюдів нашої землі. Паде він так, що майже цього не запримічуємо. Тільки іноді якесь явище зворне на себе нашу увагу й перелякає своєю дивоглядністю.

Восени минулого року запримітили у північній Італії, Швайцарії, Австрії та в полудневій Німеччині, що дерева й кущі покрилися верствою ніжного червоного пилу, якого зовсім у тих краях нема. Виявилося, що цей пил принесли вітри з Сагари.

У середньовіччі тремтіли люди перед божим гнівом, який заповідали кріваві дощі. Не знали, що такий крівавий дощ був найзвичайнішим дощем із примішкою червоного, африканського піску.

Жовтий пояс.

Дослідники іноді дивувалися, що в деяких місцях на нашій землі можна знайти такий сам рід почви, як в інших місцевостях, віддалених на тисячі кільометрів. Цей рід почви, що його в науці називають „лесом" є відміною жовтої глинки і можна його найбільше стрінути в Китаю. Є він теж в Америці й Европі. Найцікавіше те, що вчені запримітили, що „лес" творить немов якийсь пояс довкола землі.

Виясняють це в такий спосіб: в ледовій епоці ледові масиви спирали горішні верстви гір, а вода зносила цей пил в долини та творила з нього величезні склади. Відтак прийшла тепла епоха. Могутні бурені кинули величезні маси глини в повітря і пігнали довкруги світу. Глинка поволи опадала і творила на цій самій географічній ширині великий, жовтий пояс.

Зорний пил.

Не забуваймо, що на нашій землі є ще чимало вульканів. Кожний із них викидає величезну скількість попелу, який опадає відтак на землю. Такий попіл спадає також і в Галичині.

Підчас вибуху великого вулькану Кракатао, який пожер кілька тисяч людських істнувань і спричинив величезні шкоди, на підставі обчислень учених викинув цей вулькан на висоту 20.000 м. сотні кубічних кільограмів спорошкованого каміння. Та ціла маса довго мандрувала у повітрі, а вітри попихали її в усі сторони і розкинули по всьому світі.

Прегарний вид, коли спадають на землю зорі з неба. Одначе ці частинки, що спадають у наш світ зовсім не заслуговують на назву зір, бо це ледви частинки якихсь розбитих небесних тіл, які в зударі зі земною атмосферою спалюються на порошок. Більших частин — на наше щастя — майже нема і вони рідко долітають до землі. Тоді називаємо їх метеорами.

Частинки космічного пилу не тільки походять із зір, що спадають. Деякі походять з такої віддалі, що вони вже по дорозі перемінились у порошок. Верству пилу, що ми її називаємо небом, доповнюють постійно порошинки зір. Значить, що і зорі беруть також участь у творенні нашої почви.

У нашій землі є, так сказатиб, цілий всесвіт.

—o—

Невідомі тихі герої.

Нераз зустрічаємо людей, що збирають ріжні памятки. Запальчиві збирачі не гайнують ні хвилинки часу, ні одної нагоди, щоб дістати у свої руки цікаві предмети. Часто зустрічаємо в них почтові марки, сірники ріжних країв, мушлі, метелики, каміння, тощо

Архів памяток.

В Америці живе містер Пекок, що давно почав збирати цікаві нотатки про забутих героїв. Він збирає ріжні факти, витинає з часописів спомини та нотує свої замітки. У нього назбиралося вже багато цікавого матеріялу, що викликало велике зацікавлення серед американських кругів. Недавно представники американської преси гостили у містера Пекока та приглядалися пильно довголітній праці. Перед очима репортерів пересунувся неначе на фільмовій ленті ряд забутих героїв. Ось перший — це пан Манак, що врятував життя славного німецького вченого й летуна Бертрама. Підчас мандрівки Бертрама стрінула погана пригода. Мотор раз-у-раз переставав працювати. Нараз летун почав осідати серед великих гір та непроходимих лісів Машина звалилася стрімголов у скалисту пропасть та потрощилася до гострого берегу граніту.

Одначе летун чудом врятувався. Він лежав якийсь час без памяти, серед безлюдних гір. Рани дуже докучали — не було ніякої помочі. Бертрам зїдав останки поживи, виснажений і втомлений шукав виходу з проклятого місця.

Небавом наспіла поміч. Манак запримітив був на горизонті літак, що швидко спадав до долу. Не гаявся ні одної хвилини — летів стрілою на місце катастрофи. Мандрівка була важка й довга, бож щойно за вісім днів прибув Манак на означене місце. Там стрінув Бертрама, що безнадійно лежав на безлюдній скелі й вижидав помочі. Манак не міг забрати зі собою недужого летуна до найближчої оселі, тому подався швидко за поміччю.

Він зрозумів, що там догоряє чоловік. Оставив йому дещо поживи й ввесь час біг по рятункову експедицію. Три дні й три ночі мандрував невпинно Манак, коли врешті забрав зі собою поміч. Бертрама врятували. Часописи згадали коротко про катастрофу й Манака, одначе згодом про нього забули.

Жахлива повінь.

У 1926. р. навістила повінь терени над рікою Міссісіпі. Про це дізнався крізь радіо канадійський летун Бонтроп, що швидко поспішив на поміч. На терені повені жив його брат. Бонтроп рішив урятувати його життя. Дикі хвилі води нищили доми, господарські забудування та ввесь людський дорібок. Люди благали рятунку. Одначе поміч не приходила. Скрізь гомоніли крики, плач та стогін. Нараз появився над хатою брата літак. Це був Бонтроп. Він запримітив свого брата, жінку та двоє дітей, що сиділи на даху. Зачеркнув кілька кругів у повітрі і проїхав біля нещасливців.

Трагічна смерть.

Вони благально витягали руки і просили рятунку. Бонтроп завісив з кабіни літака шнурову драбинку, щоб рятувати рідню. Брат чіпився її швидко, коли біля них поволі перелітав літак.

У повітрі гойдався на шнурах батько рідні, що схопив одну дитину, коли літак пролітав удруге біля хати. Незабаром врятував і другу дитину, осталася ще жінка.

Муж подав руку жінці, щоб її забрати зі собою. Одначе сталося грізне нещастя. Втомлений повалився зі жінкою в хвилі води.

Летун завіз у безпечне місце дітей і повернувся рятувати брата. Та вже було запізно, бо вода схопила на завжди в обійми двоє людей.

Лев — герой.

Відомий цирк Сі-Льон-Га обїздив усі міста світа. Всі витали радісно небувалі атракції цирку. В 1934. р. трапилася підчас вистави париської в цирку неймовірна подія. На Сі-Льонга кинулися два тигри, що здусили сильно нещасну жертву. Серед гостей счинився переполох і паніка. Всі були безрадні. Не помогли вистріли на пострах, ні інтервенція служби. Нараз кинувся на поміч молодий лев, що одним скоком появився біля Сі-Льонга. Сі-Льонг лежав у крові й важко віддихав. Лев кинувся на тигрів і змагався як справжній король пустині. Всі заніміли з дива. Нараз хтось вистрілив. Два цільні стріли повалили розюшених тигрів. Тоді лев сів біля свого пана й горло дивився на людей.

Він був справжнім героем дня.

—o—

ХТО ВИНАЙШОВ КРАВАТКИ.

Один із югословянських істориків заявив, що спори які ведуть зі собою англійці та французи за першенство в уживанні краваток зовсім зайві, бо одні і другі помиляються щодо походження краваток. Краватка — як це виказує теж назва — є хорватського походження. Вже в 16 ст. уживали хорвати спеціяльних хусток, що їх завязували на шиї. З Хорватії пішла ця мода до Франції за посередництвом полків кінноти, які служили у французькій армії. Від цієї пори принялося ношення краваток у цілій Франції а згодом у 16. ст. стало справжньою модою. Людвик XIV. увів кравати на европейські двори і сам немов усанкціонував цю нову моду, вважаючи її найвищим щаблем елеганції. Сам тримав у своїй палаті окремого камердинера, який мусів дбати про нові елеґантні краватки і вязав їх монархові під шиєю. Багато вельмож і політиків намагалося здобути цей почесний уряд королівського краватника, бо давав їм нагоду частіше і безпосередно стрічатися з королем. Був це одночасно найкраще платний уряд. Із Франції прийшла мода ношення краваток до Англії. Там найкраща форма краваток. Кожний полк, чи навіть сотня носила інші кравати. Старшини пізнавалися поза військом по барві краваток. З Англії приняла цю моду французька політехніка. Краватка, а не шапка була ознакою приналежности студента до політехніки.

СУДОВА КАРА НА РАТИ.

Американські судді бувають іноді справді оригінальні і оголошують іноді цікаві присуди. Недавно суддя в Нюгавні судив якогось пияка, який по пяному викликав авантури та побив представника влади.

Присуд був такий: 3 місяці вязниці. Одначе суддя додав ще примітку, що підсудний буде відсиджувати тільки 3 дні в тижні, щоб його родина, що він її удержує зі своїх заробітків, не зазнала голоду. Виконання присуду на рати узалежнив суддя від пильної праці в інші 3 дні та від неділі перебутої в дома, разом із родиною. Таким чином пияччина відсидить кару, врятує жінку й дітей від голоду та при тому на якийсь час вимине погубні впливи шинків.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ДОБРІ, ДАВНІ ЗВИЧАЇ.

Павло й Павлина йдуть разом до театру. Грають „Льогенгріна". Павло плеще вдоволений:

— Бачиш, оце мені подобається, Павлинко.

— Що, Павлику?

— Що люди були колись такі скромні й невибагливі.

— Якже це, Павлику?

— Бачиш, Павлинко, ми були вже чотири роки тому на „Льогенгріні", а Ельза носить все ще цю саму сукню, що перед 4 роками.

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Синява неба - це земля.

Чи запримітили ви, що коли паде дощ, то шиби стають опісля брудні? Що дещева вода ніколи не є прозора, але повно в ній ріжних частинок землі. Відки походить ця земля? Здалека чи зблизька? Можливо, що зблизька, але дуже часто є ці частинки землі гостем із дуже далеких сторін: з африканських пустинь, або з азійських чи американських степів. Адже воздух, що ми його вдихуємо та серед нього живемо є у постійному русі.

Подумаймо ще при цьому, що діється під землею. Міліярди малесеньких звіряток виконує безнастанно величезну працю. Ці малі, людям замітні дощівниці-хробаки можуть за рік на одному гектарі поля порушити й перенести на інше місце 20.000 кг. землі. Кілько цієї землі буде на цілій земній кулі.

Цим малим, примітивним звіряткам завдячують люди дуже багато. Колиб не вони й не їх праця, земля булаб безплідною скалою, яка не надавалась би до управи. Мініятурні щоки дощівниць гризуть безупину цю скалу й надають їй цієї мягкости, без якої ніщо не моглоб рости.

А вітер дує і несе малі частинки землі з піль України, Польщі, Мадярщини, Америки, Китаю і т. д. Розсипає ці частинки у повітрі а воздушні струми підносять їх аж до стратосфери. Там нема вітрів і там залишаються ці незамітні частинки довго та творять те, чим ми найбільше захоплюємося: синє небо.

Значить, що навіть про небо старається за нас земля. Бо ця прегарна синява неба — це ніщо інше, як заломання сонішних проміннів на незвичайно ніжних частинках землі — порошинках.

Оповідають летуни, що починаючи від 10.000 м. висоти, небо тратить свій синій кольор, темніє і стає майже чорне і тільки соняшна куля блистить на тому чорному тлі.

Дощ землі.

З неба паде безупину дощ таких ніжних порошинок землі, який походить з усіх усюдів нашої землі. Паде він так, що майже нього не запримічуємо. Тільки іноді якесь явище зверне на себе нашу увагу й переляка́є своєю дивоглядністю.

Восени минулого року запримітили у північній Італії, Швайцарії, Австрії та в полудневій Німеччині, що дерева й кущі покрилися верствою ніжного червоного пилу, якого зовсім у тих краях нема. Виявилося, що цей пил принесли вітри з Сагари.

У середньовіччі тремтіли люди перед божим гнівом, який заповідали кріваві дощі. Не знали, що такий кріваний дощ був найзвичайнішим дощем із примішкою червоного, африканського піску.

Жовтий пояс.

Дослідники іноді дивувалися, що в деяких місцях на нашій землі можна знайти такий сам рід почви, як в інших місцевостях, віддалених на тисячі кільометрів. Цей рід почви, що його в науці називають „лесом" є відміною жовтої глинки і можна його найбільше стрінути в Китаю. Є він теж в Америці й Европі. Найцікавіше те, що вчені запримітили, що „лес" творить немов якийсь пояс довкола землі.

Виясюють це в такий спосіб: в ледовій епосі ледові масиви спирали горішні верстви гір, а вода зносила цей пил в долини та творила з нього величезні склади. Відтак прийшла тепла доба. Могутні буревії кинули величезні маси глини в повітря і гнали довкруги світу. Глинка поволи опадала і творила на цій самій географічній ширині великий, жовтий пояс.

Зоряний пил.

Не забуваймо, що на нашій землі є ще чимало вулканів. Кожний із них викидає величезну скількість попелу, який опадає відтак на землю. Такий попіл спадає також і в Галичині.

Підчас вибуху великого вулькану Кракатао, який пожер кілька тисяч людських істнувань і спричинив величезні шкоди, на підставі обчислень учених викинув цей вулькан на висоту 20.000 м. сотні кубічних кільограмів спорошкованого каміння. Та ціла маса довго мандрувала у повітрі, а вітри попихали її в усі сторони і розкинули по всьому світі.

Прегарний вид, коли спадають на землю зорі з неба. Одначе ці частинки, що спадають у наш світ зовсім не заслуговують на назву зір, бо це ледви частинки якихсь розбитих небесних тіл, які в зударі зі земною атмосферою спалюються на порошок. Більших частин — на наше щастя — майже нема і вони рідко долітають до землі. Тоді називаємо їх метеорами.

Частинки космічного пилу не тільки походять із зір, що спадають. Деякі походять з такої віддалі, що вони вже по дорозі перемінились у порошок. Верству пилу, що ми її називаємо небом, доповнюють постійно порошинки зір. Значить, що і зорі беруть також участь у творенні нашої почви.

У нашій землі є, так сказатиб, цілий всесвіт.

—o—

Невідомі тихі герої.

Нераз зустрічаємо людей, що збирають ріжні памятки. Запальчиві збирачі не гайнують ні хвилинки часу, ні одної нагоди, щоб дістати у свої руки цікаві предмети. Часто зустрічаємо в них почтові марки, сірники ріжних країв, мушлі, метелики, каміння, тощо

Архів памяток.

В Америці живе містер Пекок, що давно почав збирати цікаві нотатки про забутих героїв. Він збирає ріжні факти, витинає з часописів спомини та нотує свої замітки. У нього назбиралося вже багато цікавого матеріялу, що викликало велике зацікавлення серед американських кругів. Недавно представники американської преси гостили у містера Пекока та приглядалися пильно довголітній праці. Перед очима репортерів пересунувся неначе на фільмовій ленті ряд забутих героїв. Ось перший — це пан Манак, що врятував життя славного німецького вченого й летуна Бертрама. Підчас мандрівки Бертрама стрінула погана пригода. Мотор раз-у-раз переставав працювати. Нараз летун почав осідати серед великих гір та непроходимих лісів Машина звалилася стрімголов у скалисту пропасть та потрощилася до гострого берегу граніту.

Одначе летун чудом врятувався. Він лежав якийсь час без памяти, серед безлюдних гір. Рани дуже докучали — не було ніякої помочі. Бертрам зїдав останки поживи, виснажений і втомлений шукав виходу з проклятого місця.

Небавом наспіла поміч. Манак запримітив був на горизонті літак, що швидко спадав додолу. Не гаявся ні одної хвилини — летів стрілою на місце катастрофи. Мандрівка була важка й довга, бож щойно за вісім днів прибув Манак на означене місце. Там стрінув Бертрама, що безнадійно лежав на безлюдній скелі й вижидав помочі. Манак не міг забрати зі собою недужого летуна до найближчої оселі, тому подався швидко за поміччю.

Він зрозумів, що там догоряє чоловік. Оставив йому дещо поживи й ввесь час біг по рятункову експедицію. Три дні й три ночі мандрував невпинно Манак, коли врешті забрав зі собою поміч. Бертрама врятували. Часописи згадали коротко про катастрофу й Манака, одначе згодом про нього забули.

Жахлива повінь.

У 1926. р. навістила повінь терени над рікою Міссісіпі. Про це дізнався крізь радіо канадійський летун Бонтроп, що швидко поспішив на поміч. На терені повені жив його брат. Бонтроп рішив урятувати його життя. Дикі хвилі води нищили доми, господарські забудування та ввесь людський дорібок. Люди благали рятунку. Одначе поміч не приходила. Скрізь гомоніли крики, плач та стогін. Нараз появився над хатою брата літак. Це був Бонтроп. Він запримітив свого брата, жінку та двоє дітей, що сиділи на даху. Зачеркнув кілька кругів у повітрі і проїхав біля нещасливців.

Трагічна смерть.

Вони благально витягали руки і просили рятунку. Бонтроп завісив з кабіни літака шнурову драбинку, щоб рятувати рідню. Брат чіпився її швидко, коли біля них поволі перелітав літак.

У повітрі гойдався на шнурах батько рідні, що схопив одну дитину, коли літак проїздив удруге біля хати. Незабаром врятував і другу дитину, остался ще жінка.

Муж подав руку жінці, щоб її забрати зі собою. Одначе счинилося грізне нещастя. Втомлений повалився зі жінкою в хвилі води.

Летун завіз у безпечне місце дітей і повернувся рятувати брата. Та вже було запізно, бо вода схопила на завжди в обійми двоє людей.

Лев — герой.

Відомий цирк Сі-Льон-Га обїздив усі міста світа. Всі витали радісно небувалі атракції цирку. В 1934. р. трапилася підчас вистави париської в цирку неімовірна подія. На Сі-Льонга кинулися два тигри, що здусили сильно нещасну жертву. Серед гостей счинився переполох і паніка. Всі були безрадні. Не помогли вистріли на пострах, ні інтервенція служби. Нараз кинувся на поміч молодий лев, що одним скоком появився біля Сі-Льонга. Сі-Льонг лежав у крові й важко віддихав. Лев кинувся на тигрів і змагався як справжній король пустині. Всі заніміли з дива. Нараз хтось вистрілив. Дві цільні стріли повалили розюшених тигрів. Тоді лев сів біля свого пана й гордо дивився на людей.

Він був справжнім героем дня

—o—

ХТО ВИНАЙШОВ КРАВАТКИ.

Один із югословянських істориків заявив, що спори які ведуть зі собою англійці та французи за первенство в уживанні краваток зовсім зайві, бо одні і другі помиляються щодо походження краваток. Краватка — як це виказує її назва — є хорватського походження. Вже в 16 ст. уживали хорвати спеціяльних хусток, що їх завязували на шиї. З Хорватії пішла ця мода до Франції за посередництвом полків кінноти які служили у французькій армії. Від цієї пори прийнялося ношення краваток у цілій Франції, а згодом у 16. ст. стало справжньою модою. Людвик XIV. увів кравaтки на европейські двори і сам немов усанкціонував цю нову моду, вважаючи її найвищим щаблем елеганції. Сам тримав у своїй палаті окремого камердинера, який мусів дбати про нові елеґантні кравaтки і вязав їх монархові під шиєю. Багато вельмож і політиків намагалося здобути цей почесний уряд королівського краватника, бо давав він нагоду частіше і безпосередно стрічатися з королем. Був це одночасно найкраще платний уряд. Із Франції прийшла мода ношення краваток до Англії. Там найкраща форма краваток. Кожний полк, чи навіть сотня носила інші краватки. Старшини пізнавалися поза військом по барві краваток. З Англії прийняла цю моду французька політехніка. Краватка, а не шапка була ознакою приналежности студента до політехніки.

СУДОВА КАРА НА РАТИ.

Американські судді бувають іноді справді оригінальні і оголошують іноді цікаві присуди. Недавно суддя в Нюгавні судив якогось пияка, який по пяному викликав авантури та побив представника влади.

Присуд був такий: 3 місяці вязниці. Одначе суддя додав ще примітку, що підсудний буде відсиджувати тільки 3 дні в тижні, щоб його родина, що він її удержує зі своїх заробітків, не зазнала голоду. Виконання присуду на рати узалежнив суддя від пильної праці в інші 3 дні та від неділі перебутої в дома, разом із родиною. Таким чином пиячина відсидить кару, врятує жінку й дітей від голоду та при тому на якийсь час вимине погубні впливи шинків.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ДОБРІ, ДАВНІ ЗВИЧАЇ

Павло й Павлина ядуть разом до театру. Грають „Льогенгріна". Павло плеще вдоволений:

— Бачиш, оце мені подобається, Павлинко.

— Що, Павлику?

— Що люди були колись такі скромні й невибагливі.

— Якже це, Павлику?

— Бачиш, Павлинко, ми були вже чотири роки тому на „Льогенгріні", а Ельза носить все ще цю саму сукню, що перед 4 роками.

—o—

ПОМОЖІТЬ ЗНЕСІНЧАНАМ!

Відозва Комітету будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Громадяни!

Перед кількома роками зродилася смілива думка в нас, що її сьогодні переводимо в чин: побудувати в Знесінні, дільниці Львова, церкву й захоронку-школу Р. Ш. Для здійснення цього діла зорганізувався окремий комітет з товариств: Кружка Рідної Школи, Кружка Союзу Українок і Церковного Комітету.

Не згадуватимемо про ці перепони, що їх приходилося нам побороти в початках. Про це обширніше писала преса. І хоч чимало колод прийшлося нам усувати з нашого шляху, ми не падали духом, у нас зростав запал і він горітиме ще довго. Ми не опустимо рук, поки не скінчимо раз початого діла!

Бо хочемо, щоб ми молились, як наші діди, у своїй церкві.

Бо хочемо, щоб наші діти вчилися у своїй рідній школі.

Бо хочемо, щоби вони не пропадали, не ниділи й не потопали в чужому морю.

Бо хочемо, щоб від цієї святині, що її двигнемо власним потом і трудом, ясніло сяйво свідомости.

Бо хочемо створити остою перед важкими ударами.

Бо хочемо мати для себе і своїх братів твердиню й кузню, що сталитиме наші характери!

Знесіння, колись багата громада, сьогодні зубожіло. І хоч не бракує нам патріотизму, та наші кишені порожніють. Не хочемо хвалити себе тим, що старенький Неорлевич подарував площу, що одну четверту частину ми ще докупили, що кожний громадянин, крім постійного місячного датку, по своїй спроможности опо-даткувався від пятьдесять до кількасот золотих, але хочемо тільки сказати, що наші засоби вичерпались, а тут, як на лихо, заістнували причини, що цей дім-школу нам треба негайно скінчити. Він мусить бути готовий ще цього року!

І тому кличемо до Вас: поможіть нам! Дайте нам, жертвуйте хоч одну цеглину!

Ми знаємо, що тепер для всіх важка пора, що в усіх свої потреби, але чиж може бути більша потреба від тієї, що треба рятувати дітей від загибелі? Наша справа — це не тільки наша, знесінська справа, між у столиці наших князів будуємо церкву і школу Р. Ш.

Віримо, що не відмовите нам і своєю щедрою рукою допоможете нам здійснити наші задуми.

Сторицею звернемо Вам ми й наші діти.

Ми одна національна спільнота, одна сімя! Тож помагаймо собі взаїмно, в імя загального добра.

Датки прохаємо слати на наше конто в Центробанку, вкл. ч. 12910, або на адресу: Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні (на руки Всеч. о. Володимира Харини, Львів 24, вул. Старознесінська 30).

Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Іменем Товариства „Рідна Школа", глибоко заінтересованого в справі українського національного виховання, поручаємо увазі Ш. Громадянства культурні змагання знесінчан, зокрема їхнього Кружка Р. Ш.

Головна Управа Рідної Школи:

Д. Коренець, голова. **Д-р М. Коновалець,** секретар.

ОКОМ ПО ГОРОДЕЦЬКІМ ПОВІТІ.

ДОБРОСТАНИ.

Мандруючи по селах городецького повіту, зайшов я припадково до с. Добростани. Село лежить у гарній околиці над ставом, серед горбів порослих лісами. Недалеко села видніють комини „керениць", себто водопроводів, які доставляють воду для цілого Львова.

Звертаючи увагу на прегарне природне положення села, я хотів теж приглянутися культурному та економічному життю села. Зараз коло положеної на горбку серед села мурованої церкви впадає в очі прохожому Український Католицький Дім ім. М. Шашкевича, де приміщується кооператива „Єдність", молочарня і кружки: Рідної Школи, Сільського Господаря та кружок КАУМ-у.

Головно зацікавила мене праця над економічним піднесенням села. Кружок „Сільського Господаря" під проводом о. пароха Миколи Думанського закупив у Львові в Народній Торговлі більшу кількість насіння городовини та пашних ростин, щоб таким чином започаткувати раціональну та поступову господарку на селі. Особливу увагу звернули селяни на насіння льону, що його плекає Городеччина на більшу скалю. Якість волокна льону під неодним оглядом перевищає добрі сорти з інших околиць. О. Думанський уладив для селян кілька викладів на господарські теми та пояснив і заохотив до плекання названих вище ростин. Новиною для села було теж спровадження з Народньої Торговлі ріжних родів цвітів.

Кооператива „Єдність" розвивається дуже гарно. Вона продає не лише товари першої потреби, але також скуповує сільсько-господарські продукти та веде мануфактурний відділ, закуповуючи потрібні матеріяли в Центросоюзі у Львові. Мірилом живого розвитку кооперативи є відкриття філії на другому кінці села під Білогорою з початком ц. р. В травні ц. р. закуплено заходом о. Думанського площу під будову другого дому, де має приміститися крамниця філії. Кооператива обєднує коло 100 членів. Не зважаючи на конкуренцію 2-ох жидівських крамниць та 3-ох приватників, кооператива цілком добре розвивається.

Щодо освітньої праці, то кружок Рідної Школи ім. Михайла Пачовського (відомий педагог, родом з Добростан) веде її в селі доволі інтенсивно. В неділі і свята веде о. Думанський у домівці У. К. Дому гутірки і дає реферати на загально-освітні теми; час до часу приїжджають також прелеґенти і з Городка.

Заходом п. Володимири Думанської, дружини о. пароха, зорганізовано при кружку Рідної Школи гурток дівчат, який займається головно поширюванням українських вишивок. Дівчата з цього гуртка прикрасили місцеву церкву прегарними вишиваними на льняному полотні, обрусами, рушниками та хоругвами, дійсно великої мистецької вартости. Тепер п. Думанська організує ще курс гуцульської вишивки. Звернено також увагу на незвичайне виховне значіння товариського життя при кружку Р. Ш., яке проявляється спільними просфорами (цього року відбулися вже дві — окремо для старших і для молоді), чайними вечорами та виставами. При нагоді цих імпрез заохочують молодь до організації та громадянської солідарности. Дня 4. м. м. відбувся заходами кружка Р. Ш. концерт у честь Шевченка, що пройшов з повним успіхом. Тепер переводить кружок підготову до відкриття дитячого садка. А кружок КАУМ-у переорганізовується на нових статутах „Орли".

ВОЛЯ ДОБРОСТАНСЬКА.

Сусіднє село Воля Добростанська, що входить у склад парохії Добростани, має старовинну деревляну церкву з 1680. р., яка памятає ще козацькі часи. Біля старої церкви вибудували в 1935. р. нову деревляну богослужебну каплицю в дуже цікавому стилі, де літньою порою відправляються Богослуження.

В селі є кооператива „Надія" та щойно недавно оснований кружок Рідної Школи. Слід підкреслити, що донедавна Воля Добростанська належала до сильно занедбаних під культурним оглядом сіл Городеччини. Одначе під впливом свого пароха село збудилося до культурного життя. Селяни закупили дім, в якому вже міститься кооператива та де знайдуть приміщення всі інші товариства. Заснування кружка Р. Ш. було великою подією. В часі одної просфори, зорганізованої церковним братством присутні, заохочені словами свого духовного провідника, підписали статут і згори вплатили членську вкладку до Головного Т-ва Р. Ш. у Львові.

Культурне та освітнє піднесення вище згаданих двох сіл слід завдячувати енергії та невпинній праці властиво одної людини. Про привязання селян до о. Думанського свідчить найкраще факт, що коли Митр. Ординаріят хотів перенести його з Добростан на іншу парохію, селяни масовими делегаціями довели до повороту свого душпастиря.

Загальні Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер".

В четвер 27. ц. м. відбулись у салі „Сокола" в 11. год. передполуднем звичайні Заг. Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер". Збори отворив голова Надз. Ради **сен. О. Луцький.** Він ствердив їх правильність і все вступне слово присвятив памяти пок. **д-ра С. Федака,** що поклав неоцінені заслуги для Т-ва, для його розвитку й надбань. Цю згадку вислухали присутні стоячи.

Після вибору предсідником Зборів **д-ра М. Волошина,** який покликав на секретаря **д-ра І. Ґижу,** приступлено до порядку нарад.

Рахунковий звіт за адмін. рік 1936, зложив нач. директор Т-ва **Я. Колтунюк,** насвітлюючи дані, що їх дістали до рук учасники в надрукованому звіті.

Минулий рік був найтяжкий у житті Т-ва. Всі заходи, щоби привернути фінансову рівновагу, були безуспішні. Поважні недобори, які в р. 1935. осягнули велічезну квоту поверх 210.000 зол. і неможливість піднести премію до рівня правильної калькуляції обезпечень (конкуренція ПЗУВ) змусили Т-во заключити новий договір з ПЗУВ. На основі його Т-во зрезиґнувало з обезпечення 1/3 частини оціночної вартости приміщення всіх будинкових обезпечень, а зате ПЗУВ віддав „Дністрові" 20 прц. (замісць дотеперішних 10) свого сільського будинкового портфелю з 3 сх.-гал. воєвідств. Це був перелім у всій праці „Дністра", як асекураційної установи. Вся вага дальшої діяльности мусіла перейти на обезпечення **рухомого майна і тих будинкових обезпечень, що не підлягають примусові.** Звільнення зі зобовязань поважної квоти резерви складок; резерви на сумнівні належности дозволили замкнути цьогорічний біланс відділу обезпечень від огню без зиску і втрати. У відділі обезпечень від крадіжи з вломом виказана в адмін. році 1936. страта у висоті 7.462.71 зол., спричинена тим, що відділ мусів утворити згідно з законними вимогами резерву для сумнівних належитостей, яка перевищає квоту страти (8.614.18 зол.).

Після ділового звідомлення нач. директора, що вже міг дозволити собі в цьому році на деякий оптимізм, забрав голос член Контрольного Виділу Надзірної Ради **д-р Кость Левицький,** що поставив внесення на затвердження білянсу майна і висідів та на покриття недобору від крадежі і вломи із зап. фонду.

В дискусії забирали голос: **ред. Павлів,** який між іншим порушив справу покриття коштів дороги делеґатів на Збори, **сен. Макух,** що відкинув усі думки про якенебудь заломання, підкреслюючи віру в нашу живучість та **сен. Луцький,** який зясував історію зміни обезпеченевого наставлення „Дністра" та його важкі переживання в мин. році. Бесідник у довшій промові підкреслив ролю, яку відіграв момент **вірности старих** членів. У її продовження вірив провід „Дністра", коли рішився піти на нову дорогу. Адміністраційний рік приніс поверх 16.000 нових поліс. Хоч треба було покривати старі страти, біланс замкнено в рівновазі. Все те дозволяє з бадьорістю дивитись у майбутнє.

Перед замкненням дискусії зголосився ще до слова п. **Калитяк,** який зложив признання для управи, що вийшла в звітовому році оборонною рукою. **Дир. Колтунюк** відповів ред. Павлові на його інтерпеляцію щодо звороту коштів делеґатам. На це в теперішній ситуації „Дністер" не може собі позволити. Очевидно, подбає про те, коли ситуація покращає.

Після прийняття внесків Контрольного Виділу щодо білянсу й абсолюторії (одноголосно) відбулись доповняючі вибори **членів Надзірної** Ради на місце уступивших. Вибрані на 3 роки пп.: **д-р Кость Левицький, інж. Павло Дурбак, Мих. Стефанівський та інж. д-р Е. Храпливий.** На місце покійного д-ра Федака ввійшов ще в січні **о. С. Онишкевич.** Заступниками членів Надз. Ради вибрані **пп.: д-р Павло Кривуцький, інж. Вол. Несторович та інж. Ол. Пежанський.**

Збори закінчив їх предсідник **д-р М. Волошин** короткою промовою, в якій навязавши до слів сен. Макуха про віру в себе, підкреслив теж необхідність дисципліни в наших громадянських рядах.

ПОМОЖІТЬ ЗНЕСІНЧАНАМ!

Відозва Комітету будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Громадяни!

Перед кількома роками зродилася смілива думка в нас, що її сьогодні переводимо в чин: побудувати на Знесінні, дільниці Львова, церкву й захоронку-школу Р. Ш. Для здійснення цього діла зорганізувався окремий комітет з товариств: Кружка Рідної Школи, Кружка Союзу Українок і Церковного Комітету.

Не згадуватимемо про ці перепони, що їх приходилося нам побороти в початках. Про це обширніше писала преса. І хоч чимало колод прийшлося нам усувати з нашого шляху, ми не падали духом, у нас зростав запал і він горітиме ще довго. Ми не опустимо рук, поки не скінчимо раз початого діла!

Бо хочемо, щоб ми молились, як наші діди, у своїй церкві.

Бо хочемо, щоб наші діти вчилися у своїй рідній школі.

Бо хочемо, щоби вони не пропадали, не ниділи й не потопали в чужому морю.

Бо хочемо, щоб від цієї святині, що її здвигнемо власним потом і трудом, ясніло сяйво свідомости.

Бо хочемо створити остою перед важкими ударами.

Бо хочемо мати для себе і своїх братів твердиню й кузню, що сталитиме наші характери!

Знесіння, колись багата громада, сьогодні зубожіло. І хоч не бракує нам патріотизму, та наші кишені порожніють. Не хочемо хвалити себе тим, що старенький Неорлевич подарував площу, що одну четверту частину ми ще докупили, що кожний громадянин, крім постійного місячного датку, по своїй спроможности опродаткувався від пятьдесять до кількасот золотих, але хочемо тільки сказати, що наші засоби вичерпались, а тут, як на лихо, заістнували причини, що цей дім-школу нам треба негайно скінчити. Він мусить бути готовий ще цього року!

І тому кличемо до Вас: поможіть нам! Дайте нам, жертвуйте хоч одну цеглину!

Ми знаємо, що тепер для всіх важка пора, що в усіх свої потреби, але чиж може бути більша потреба від тієї, що треба рятувати дітей від загибелі? Наша справа — це не тільки наша, знесінська справа, миж у столиці наших князів будуємо церкву і школу Р. Ш.

Віримо, що не відмовите нам і своєю щедрою рукою допоможете нам здійснити наші задуми.

Сторицею звернемо Вам ми й наші діти.

Ми одна національна спільнота, одна сімя!

Тож помагаймо собі взаїмно, в імя загального добра.

Датки прохаємо слати на наше конто в Центробанку, вкл. ч. 12910, або на адресу: Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні (на руки Всеч. о. Володимира Харини, Львів 24, вул. Старознесінська 30).

Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Іменем Товариства „Рідна Школа", глибоко заінтересованого в справі українського національного виховання, поручаємо увазі Ш. Громадянства культурні змагання знесінчан, зокрема їхнього Кружка Р. Ш.

Головна Управа Рідної Школи:

Д. Коренець, голова.

Д-р М. Коновалець, секретар.

ОКОМ ПО ГОРОДЕЦЬКІМ ПОВІТІ.

ДОБРОСТАНИ.

Мандруючи по селах городецького повіту, зайшов я припадково до с. Добростани. Село лежить у гарній околиці над ставом, серед горбів порослих лісами. Недалеко села видніють комини „керниць", себто водопроводів, які доставляють воду для цілого Львова.

Звертаючи увагу на прегарне природне положення села, я хотів теж приглянутися культурному та економічному життю села. Зараз коло положеної на горбку серед села мурованої церкви впадає в очі прохожого Український Католицький Дім ім. М. Шашкевича, де приміщується кооператива „Єдність", молочарня і кружки: Рідної Школи, Сільського Господаря та кружок КАУМ-у.

Головно зацікавила мене праця над економічним піднесенням села. Кружок „Сільського Господаря" під проводом о. пароха Миколи Думанського закупив у Львові в Народній Торговлі більшу кількість насіння городовини та пашних ростин, щоб таким чином започаткувати раціональну та поступову господарку на селі. Особливу увагу звернули селяни на насіння льону, що його плекає Городеччина на більшу скалю. Якість волокна льону під неоднім оглядом перевищає добрі сорти з інших околиць. О. Думанський уладив для селян кілька викладів на господарські теми та пояснив і заохотив до плекання названих вище ростин. Новиною для села було теж спровадження з Народньої Торговлі ріжних родів цвітів.

Кооператива „Єдність" розвивається дуже гарно. Вона продає не лише товари першої потреби, але також скуповує сільсько-господарські продукти та веде мануфактурний відділ, закуповуючи потрібні матеріяли в Центросоюзі у Львові. Мірилом живого розвитку кооперативи є відкриття філії на другому кінці села під Білогорою з початком ц. р. В травні ц. р. закуплено заходом о. Думанського площу під будову другого дому, де має приміститися крамниця філії. Кооператива обєднує коло 100 членів. Не зважаючи на конкуренцію 2-ох жидівських крамниць та 3-ох приватників, кооператива цілком добре розвивається.

Щодо освітньої праці, то кружок Рідної Школи ім. Михайла Пачовського (відомий педагог, родом з Добростан) веде її в селі доволі інтенсивно. В неділі і свята веде о. Думанський у домівці У. К. Дому гутірки і дає реферати на загально-освітні теми; час до часу приїжджають також прелеґенти і з Городка.

Заходом п. Володимири Думанської, дружини о. пароха, зорґанізовано при кружку Рідної Школи гурток дівчат, який займається головно поширюванням українських вишивок. Дівчата з цього гуртка прикрасили місцеву церкву прегарними вишиваними на льняному полотні, обрусами, рушниками та хоругвами, дійсно великої мистецької вартости. Тепер п. Думанська орґанізує ще курс гуцульської вишивки. Звернено також увагу на незвичайне виховне значіння товариського життя при кружку Р. Ш., яке проявляється спільними просфорами (цього року відбулися вже дві — окремо для старших і для молоді), чайними вечорами та виставами. При нагоді цих імпрез заохочують молодь до орґанізації та громадянської солідарности. Дня 4. м. м. відбувся заходами кружка Р. Ш. концерт у честь Шевченка, що пройшов з повним успіхом. Тепер переводить кружок підготову до відкриття дитячого садка. А кружок КАУМ-у переорґанізовується на нових статутах „Орли".

ВОЛЯ ДОБРОСТАНСЬКА.

Сусіднє село Воля Добростанська, що входить у склад парохії Добростани, має старовинну деревляну церкву з 1680. р., яка памятає ще козацькі часи. Біля старої церкви вибудували в 1935. р. нову деревляну богослужебну каплицю в дуже цікавому стилі, де літньою порою відправляються Богослуження.

В селі є кооператива „Надія" та щойно недавно оснований кружок Рідної Школи. Слід підкреслити, що донедавна Воля Добростанська належала до сильно занедбаних під культурним оглядом сіл Городеччини. Одначе під впливом свого пароха село збудилося до культурного життя. Селяни закупили дім, в якому вже міститься кооператив та де знайдуть приміщення всі інші товариства. Заснования кружка Р. Ш. було великою подією. В часі одної просфори, зорґанізованої церковним братством присутні, заохочені словами свого духовного провідника, підписали статут і згори вплатити членську вкладку до Головного Т-ва Р. Ш. у Львові.

Культурне та освітне піднесення вище згаданих двох сіл слід завдячувати енерґії та невпинній праці властиво одної людини. Про привязання селян до о. Думанського свідчить найкраще факт, що коли Митр. Ординаріят хотів перенести його з Добростан на іншу парохію, селяни масовими делегаціями довели до повороту свого душпастиря.

Загальні Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер".

В четвер 27. ц. м. відбулись у салі „Сокола" в 11. год. передполуднем звичайні Заг. Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер". Збори отворив голова Надз. Ради **сен. О. Луцький**. Він ствердив їх правильність і все вступне слово присвятив памяти пок. **д-ра С. Федака**, що поклав неоцінені заслуги для Т-ва, для його розвитку й надбань. Цю згадку вислухали присутні стоячи.

Після вибору предсідником Зборів **д-ра М. Волошина,** який покликав на секретаря **д-ра І. Ґижу,** приступлено до порядку нарад.

Рахунковий звіт за адмін. рік 1936. зложив нач. директор Т-ва **Я. Колтунюк,** насвітлюючи дані, що їх дістали до рук учасники в надрукованому звіті.

Минулий рік був найтяжкий у житті Т-ва. Всі заходи, щоби привернути фінансову рівновагу, були безуспішні. Поважні недобори, які в р. 1935. осягнули величезну квоту поверх 210.000 зол. і неможливість піднести премію до рівня правильної калькуляції обезпечень (конкуренція ПЗУВ) змусили Т-во заключити новий договір з ПЗУВ. На основі його Т-во зрезиґнувало з обезпечення 1/3 частини оціночної вартости примусових будинкових обезпечень, а зате ПЗУВ віддав „Дністрові" 20 прц. (замісць дотеперішніх 10) свого сільського будинкового портфелю з 3 сх.-гал. воєвідств. Це був перелім у всій праці „Дністра", як асекураційної установи. Вся вага дальшої діяльности мусіла перейти на обезпечення **рухомого майна і тих будинкових обезпечень, що не підлягають примусові.** Звільнення зі зобовязань поважної квоти резерви складок; резерви на сумнівні належности дозволили замкнути цьогорічний біланс відділу обезпечень від огню без зиску і втрати. У відділі обезпечень від крадіжи з вломом виказана в адмін. році 1936. страта у висоті 7.462.71 зол., спричинена тим, що відділ мусів утворити згідно з законними вимогами резерву для сумнівних належитостей, яка перевищує квоту страти (8.614.18 зол.).

Після ділового звідомлення нач. директора, що вже міг дозволити собі в цьому році на деякий оптимізм, забрав голос член Контрольного Виділу Надзірної Ради **д-р Кость Левицький,** що поставив внесення на затвердження білянсу майна і вислідів та на покриття недобору від крадежі і влому із зап. фонду.

В дискусії забирали голос: **ред. Павлів,** який між іншим порушив справу покриття коштів дороги делегатів на Збори, **сен. Макух,** що відкинув усі думки про якенебудь заломання, підкреслюючи віру в нашу живучість та **сен. Луцький,** який зясував історію зміни обезпеченевого наставлення „Дністра" та його важкі переживання в мин. році. Бесідник у довшій промові підкреслив ролю, яку відіграв момент **вірности** старих членів. У її продовження вірив провід „Дністра", коли рішився піти на нову дорогу. Адміністраційний рік приніс поверх 16.000 нових поліс. Хоч треба було покривати старі страти, біланс замкнено в рівновазі. Все те дозволяє з бадьорістю дивитись у майбутнє.

Перед замкненням дискусії зголосився ще до слова п. **Калитяк,** який зложив признання для управи, що вийшла в звітовому році оборонною рукою. **Дир. Колтунюк** відповів ред. Павлові на його інтерпеляцію щодо звороту коштів делеґатам. На це в теперішній ситуації „Дністер" не може собі позволити. Очевидно, подбає про те, коли ситуація покращає.

Після принятгя внесків Контрольного Виділу щодо білянсу й абсолюторії (одноголосно) відбулись доповняючі вибори **членів Надзірної Ради** на місце уступивших. Вибрані на 3 роки пп.: **д-р Кость Левицький, інж. Павло Дурбак, Мих. Стефанівський та інж. д-р Е. Храпливий.** На місце покійного д-ра Федака ввійшов ще в січні **о. С. Онишкевич.** Заступниками членів Надз. Ради вибрані **пп.: д-р Павло Кривуцький, інж. Вол. Несторович та інж. Ол. Пежанський.**

Збори закінчив їх предсідник **д-р М. Волошин** короткою промовою, в якій навязавши до слів сен. Макуха про віру в себе, підкреслив теж необхідність дисципліни в наших громадянських рядах.

Присилайте передплату!

Шкідлива діяльність ендеків.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС У ЛУЦЬКУ.

В середу 26. ц. м. відновлено цікавий процес перед окружним судом у Луцьку за зневагу друком. На лаві підсудних засіли: віповідальний редактор проурядового тижневика воев. Юзефського „Волинь" Зигмунт Седлецький та адв. Ян Лещинський, який підписує за редакційний комітет. Іх притягнув до судової відповідальности відділ ендецької партії в Луцьку за статтю п. н. „Без Пілсудського", що її помістила „Волинь" з 21. ц. м. Автор цієї статті критикував ендеків за їх шкідливу політику на Волині. Ендеки — писала „Волинь" — намагаються підірвати засади, на яких спірається державна політика на Волині, збаламутити опінію польського громадянства, розбити його на гурти і помішати напрямки його маршу, все це в імя добра батьківщини і під впливом журби за „силу польського елементу на Волині". В імя ріжних національних святощів, про які говориться, а які в щоденному житті поневіряється і довільно нагинається для власних користей, призвичаїлися ви як злобні карли, щоб нині виходити зі своїх крійвок, повбіратися в ерейські ризи і проповідувати свою „народову" науку, повну криків, нарікань, тупоти і трусости. Як обтяжуючу обставину піднесли ендеки факт, що автор статті в наголовку і змісті виступив в ролі оборонця ідеї і засад, що їх проповідував марш. Пілсудський і таким чином образив память небіжчика; згадана стаття появилася в дні оголошення декларації полк. Коца, в якій закликається до консолідації народу. Тому вчинок спричинників є — на думку ендеків — противділанням цим корисним інтенціям для народу і держави.

Св. кс. прал. Токажевський, ендек, відомий зі своїх протиукраїнських виступів, критикував теперішню державну політику на Волині, бо вона — на його думку — надто підтримує (??) український рух. Зате св. Сухожевський, посол і голова хліборобської палати в Луцьку, підкреслив, що ендеки намагаються тепер перетягати до своєї партії. Ствердив, що ендеки ведуть шкідливу діяльність, бо викликують недовіря до уряду і створюють непевність завтрішнього дня. Крім того виступають проти польсько-українського співжиття. Св. Чарнодський, куратор ліцею у Кремянці, зізнав, що змер. генерал Януштайтіс, осадник з під Кремянця, у своїй промові 15. серпня 1936 р. намагався підірвати довіря до армії. Накликував теж осадників, щоб не платили податків. Св. Пузавський, посол, говорив про шкідливу діяльність ендецької варшавської преси, що її тенденційно інформують ендецькі кореспонденти, які фальшиво описують відносини на Волині. Про шкідливу діяльність ендеків зізнавав теж св. д-р З. Шталь зі Львова.

Перемога католиків при виборах у Голяндії.

ГАГА, 27. 5. ПАТ. Вчорашні вибори до другої палати генеральних станів скінчилися перемогою проурядового бльоку. І так найбільша католицька партія здобула 31 мандатів (3 мандати більше ніж в 1933 р.), соціял-демократична партія 23 мандати (один мандат більше), протиреволюційна партія теперішнього прем. Колійнса 17 мандатів (3 мандати більше) і націонал-соціялістичний рух інж. Мусерта 4 мандати (при виборах у 1933 р. не брав участи, бо щойно недавно повстав). Зате комуністи здобули лише 3 мандати (втратили один). В новій палаті засідатимуть посли 10-ох партій, в попередній були посли від 14-ох партій. Виборці взяли масову участь у виборах, що пройшли спокійно. Лише в Амстердамі дійшло до заворушень, підчас яких поліція вжила зброї. Одна жінка ранена.

—o—

Двацятьпятьліття „Ґазоліни" Акц. Сп.

20. травня 1912 р., отже докладно 25 літ тому, дало Староство в Дрогобичі інж. Маріянові Волжинському дозвіл на будову газового рурopроводу в Бориславі. Цей факт творить першу метрикальну дату будучої „Ґазоліни". Повстає спілка під фірмою Заведення Земного Газу. Рік пізніше повстає інакша спілка „Ґаз Земний", з почину якої в 1916 р. повстає „Ґазоліна". Усі три підприємства працюють спільно, аж в 1920 р. вибирає їх перероблена на акційну спілку „Ґазоліна".

В 1927 р., після пятьлітньої співпраці, переймає „Ґазоліна" акцію „Міжнародніх Ґазотягів". Відтоді має вона поруч чотирьох фабрик Ґазоліни мережі газотягів у Бориславському Басейні, копалень газу, роки і нафтових теренів — м. ін. Ґазотяг Дашава-Стрий. Саме Дашава стає головним тереном піонірської праці „Ґазоліни" як найважніший терен газоліни нею відкритий і експльоатований. У листопаді 1924 р. кінчить „Ґазоліна" будову газотягу Дашава-Дрогобич, получену в найтяжчим ауснлием і риском гроша. Відтоді датується повний розвій, якого мірилом є цифри продукції газу і газоліни.

У Дашаві та її околицях диспонує „Ґазоліна" газовими теренами поверхнею понад 10.000 гектарів. З 14 шибів продукує понад 98 міліонів $м^3$ газу річно (1936). Будує газотяг до Львова, що постачає місту (1936 р.) 38 міліонів м. газу. Постачає газ до Борислава і Дрогобича, до відборців у Миколаєві, Дрогобижі, Дорнфельді і Пустомитах, а від минулого року до Ходорова. Центральна фабрика газоліни в Бориславі, чинна від 1930 р., дає 10 проц. загальної продукції газоліни в Польщі. Скроплюваний земний газ, газоль, іде на експорт до Бельгії, Сирії і Палестини. Ґазоль служить як найважніший складник до освітлення і огрівання Гдині, де „Ґазоліна" збудувала власну галівню.

У цьому підприємстві заняті є робітники та урядовці обох національностей і між ними панують якнайкращі взаємини.

При короткім нарисі чвертьстолітньої праці „Ґазоліни", треба ствердити, що там повстала ініціятива застосувати земний газ як паливо; там збудовано першу в Европі фабрику газоліни і першу на світі фабрику газолю. Інжинери „Ґазоліни" вибудували перший у Польщі далекобіжний газотяг з Дашави до Львова. „Ґазоліна" розвязала питання продукції губчастого заліза при використанні земного газу, будуючи цього року першу цього типу довідну гуту в Ходовичах під Дашавою, при чому руду побирають із власних теренів у жидачівському повіті. З почину проф. І. Мосціцького, а при діяльній участи творців „Ґазоліни" передовсім передчасно померлого і незвичайних заслуг інж. В. Шайнока, повстає спілка „Метан", потому перетворена на Хемічний Дослідчий Інститут у Варшаві.

На особливу увагу заслуговує відношення „Ґазоліни" до своїх службовиків, що є у нашому промислі без прецедент. Саме всі постійні службовики є рівночасно акціонарами спілки і то не лише на око, коли з кінцем минулого року мали 46 проц. акційного капіталу і 61.4 проц. голосів. У слід за цим іде їх винятково соціяльне становище, що відбігає від державних постанов. Отож усім прислуговує 3-місячне виповідження і додаткова відправа (місячна платня за кожний перепрацьований рік), а відпустки доходять до півтора місяця для умових службовиків і 28 днів для фізичних. На такому внутрішньому устрою найкраще виходить підприємство, бо його службовики ніколи і в найтрудніших обставинах не завели.

З нагоди свого ювилею видала „Ґазоліна" гарний альбом, присвячений історії минулого та намірам на будуче. Інж. М. Волжинський зазначує у вступнім слові незалежність від чужого капіталу та стверджує, що „Ґазоліна" є організацією обчисленою на довшу віддаль. Справді при такій реальній і моральній підставі не видається утопією цей нафтовий контракт „Ґазоліни", що вигасає в році 2006. Піонір і головний продуцент виробу, а тим звязаний господарський розвій краю, може дивитися з гордістю у своє минуле та з вірою в майбутнє.

Під ту пору головою Надз. Ради „Ґазоліни" є проф. Гавриїл Сокольніцький, презесом Управи інж. Маріян Волжинський, членами інж. Йосиф Ковальчевський, інж. Брунон Шиманський, д-р Броніслав Войнаховський, Щасний Тарновський і інж. Стефан Сулімірський.

По широкому світі.

Директор польського державного банку д-р Бирка приїхав учора до Букарешту. Нині переведе він розмови з представниками румунської фінансієри і промислу.

Мусулманські діячі з ріжних країв присилають начальній арабській раді Палестини заклики витревати у боротьбі.

Німецький міністр війни ґен. Бльомберґ виїде 2. червня ц. р. на 3—4 дні до Риму.

Міжнародній цукровий договір заключено у наслідї цукрової конференції. У новій цукровій раді 9 держав матиме постійних представників, представники 5-ох інших держав будуть змінятись.

Румунський міністр закордонних справ Антонеску, що тепер перебуває в Женеві, виїде ще цього тижня до Парижа.

—o—

НОВИНКИ.

— **ВПИСИ** до Жіночої Фахової Школи кооп. „**Труд" у Львові, Ринок ч. 39,** щоденно від 9—1 і 4—6. Вступні іспити 18. VI. і 3. IX. У програму трилітнього навчання на кравецькім відділі входять: Предмети фахові: шиття і крій суконь і білля, моделювання, ручні роботи і народні вишивки, фахові рисунки, книговодство і кореспонденція, товарознавство, домашнє господарство, кооперація. Предмети загально-освітні: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, хемія, наука про громадянство, гігієна, руханка, спів. Від кандидаток вимагається 7 кляс вселюдної школи або 5—6 з вступним іспитом та покінчення 13—18 літ життя. — Школа має всі права прилюдних шкіл. Учениці користають із залізничих і трамвайних знижок. Покінчення науки в школі дає основне фахове знання та право на самостійну зарібкову працю. Учениці можуть мати приміщення в бурсі. Наука в школі і на курсах починається в перших днях вересня. — Приймається також зголошення на ОДНОРІЧНИЙ КУРС домашнього господарства і кравецтва, що дає практичне знання з куховарства і кравецтва та поширює освіту вселюдної школи наукою історії, географії і літератури України, кооперації, гігієни і т. п. — ТРИМІСЯЧНІ КУРСИ: крою і шиття суконь; крою і шиття білля; модярства; домашнього господарства; трикотарства. 1005 1—2

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „**ОКО**" Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Нової". 999 2—3

— **Присилайте свої відповіди** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлєтонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до 1-го **червня ц. р.**

— **На відпочинок** по цілорічній важкій праці найкраще їхати до Гребенова до пансіону Зелемінь. Пансіон Зелемінь у Гребенові знаний є зі своєї доброї обслуги, достатнього та здорового харчу. Найкраще положення в Гребенові має Зелемінь, тож їхати тільки до Зелеміну вже від 1. червня. 996 2—2

— **З нинішним числом** висилаємо нашим точним передплатникам новий том нашої бібліотеки, повість італійця Сальваторе Фаріна „Любов оповита брехнею" у перекладі М. Островерхи. У тому самому томі є ще три оповідання: Матільде Серао „Покинена", Антоніо Фоґацаро „Недокінчені ідилії" та Едмондо де Аміціса „Зустріч". Дві останні новелі переклав Петро Карманський. Ціна книжки 2 зол.

— **Панахида** по бл. пам. голові Директорії і Головному Отаманові Військ Української Народньої Республіки **Симонові Петлюрі** та всіх полеглих за волю України відбудеться у свято-Юрській церкві (вул. Францішканська 3.) в год. 12.30 у неділю 30. травня 1937.

— **Мистецька вистава.** В неділю, 30. ц. м. буде відкрита нова вистава Союзу польських артистів пластиків у домівці при вул. Дідушицьких. Вистава обіймає збірку графік З. Аціденського, малярську графіку Е. Кісьмержа, різьби Е. Цєсліка та рисунки й олії Г. Лянгермана. Вступ для шкільної молоді безплатний.

— **„Тиждень Червоного Хреста"** уладжує польський Червоний Хрест у днях від 1 до 10 червня ц. р. у Львові. Завданням „тижня" познайомити громадянство з діяльністю цієї пожиточної установи.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить 28. ц. м. проф. д-р З. Кузеля виклад про „історичний розвиток і сучасний стан українських мовних дослідів".

— **Фірма на англійський зразок** — це фірма вовняних матеріялів „Лещків" у Львові, що святкувала вчора день посвячення свого нового льокалю при вул. Коперника ч. 2. Ширший загал не знає, що матерії, вироблювані з чистої вовни у Лещкові, витримують конкуренцію з найкращими англійськими матеріями, славними на весь світ. Кожна така матерія тримається роками, зберігаючи вигляд нової; вона швидше знудиться, ніж знищиться. Клієнти Лещкова — це люди, які тримаються засади, що найдорожча добра матерія завсіди ліпше виплачується, ніж найдешевіша. Вдячні клієнти фірми та запрошені нею гості і представники преси на посвячення нового льокалю переслали її представникам цвіти та привіти. „Лещків" старається підтримати якнайкращі звязки з нашим громадянством.

— **Де дівся абітурієнт Евстахій Дякун?** У нас була вже згадка про те, що львівський абітурієнт Евстахій Дякун (через помилку подано було: Ми

Шкідлива діяльність ендеків.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС У ЛУЦЬКУ.

В середу 26. ц. м. відновлено цікавий процес перед окружним судом у Луцьку за зневагу друком. На лаві підсудних засіли: віповідальний редактор проурядового тижневика воєв. Юзефського „Волинь" Зигмунт Седлецький та адв. Ян Лещинський, який підписує за редакційний комітет. Їх притягнув до судової відповідальности відділ ендецької партії в Луцьку за статтю п. н. „Без Пілсудського", що її помістила „Волинь" з 21. ц. м. Автор цієї статті критикував ендеків за їх шкідливу політику на Волині. Ендеки — писала „Волинь" — намагаються підірвати засади, на яких спірається державна політика на Волині, збаламутити опінію польського громадянства, розбити його на гуртки і помішати напрямки його маршу, все це в імя добра батьківщини і під впливом журби за „силу польського елементу на Волині". В імя ріжних національних святощів, про які говориться, а які в щоденному житті поневіряється і довільно нагинається для власних користей, призвичаїлися ви як злобні карли, щоб нині виходити зі своїх криївок, повбіратися в ерейські ризи і проповідувати свою „народову" науку, повну криків, нарікань, тупоти і трусости. Як обтяжуючу обставину піднесли ендеки факт, що автор статті в наголовку і змісті виступив в ролі оборонця ідеї і засад, що їх проповідував марш. Пілсудський і таким чином образив память в[ідійш]ого[?]; згадана стаття появилася в дні оголошення декларації полк. Коца, в якій закликається до консолідації народу. Тому вчинок спричинників є — на думку ендеків — противідміним і некорисним інтенціям для народу і держави.

Св. кс. пр. Токажевський, ендек, відомий зі своїх протиукраїнських виступів, критикував теперішню державну політику на Волині, бо вона — на його думку — надто підтримує (??) український рух. Зате св. Сухожевський, посол і голова хліборобської палати в Луцьку, підкреслив, що ендеки намагаються тепер перетягати до своєї партії. Ствердив, що ендеки ведуть шкідливу діяльність, бо викликують недовіря до уряду і створюють непевність завтрішнього дня. Крім того виступають проти польсько-українського співжиття. Св. Чарнодський, куратор ліцею у Кремянці, зізнав, що помер. генерал Янушайтіс, осадник з під Кремянця, у своїй промові 15. серпня 1936 р. намагався підірвати довіря до армії. Накликував теж осадників, щоб не платили податків. Св. Пузавський, посол, говорив про шкідливу діяльність ендецької варшавської преси, що її тенденційно інформують ендецькі кореспонденти, які фальшиво описують відносини на Волині. Про шкідливу діяльність ендеків зізнавав теж св. д-р З. Штґаль зі Львова.

Перемога католиків при виборах у Голяндії.

ГАГА, 27. 5. ПАТ. Вчорашні вибори до другої палати ґенеральних станів скінчилися перемогою проурядового бльоку. І так найбільша католицька партія здобула 31 мандатів (3 мандати більше ніж в 1933 р.), соціял-демократична партія 23 мандати (один мандат більше), протиреволюційна партія теперішнього прем. Колійнса 17 мандатів (3 мандати більше) і національно-соціялістичний рух інж. Мусерта 4 мандати (при виборах у 1933 р. не брав участи, бо щойно недавно повстав). Зате комуністи здобули лише 3 мандати (втратили один). В новій палаті засідатимуть посли 10-ох партій, в попередній були посли від 14-ох партій. Виборці взяли масову участь у виборах, що пройшли спокійно. Лише в Амстердамі дійшло до заворушень, підчас яких поліція вжила зброї. Одна жінка ранена.

—o—

Двацятьпятьліття „Ґазоліни" Акц. Сп.

30. травня 1912 р., отже докладно 25 літ тому, дало Староство в Дрогобичі інж. Маріянові Волежинському дозвіл на будову газового руропроводу в Бориславі. Цей факт творить першу метрикальну дату будучої „Ґазоліни". Повстає спілка під фірмою Заведення Земного Газу. Рік пізніше повстає інакша спілка „Ґаз Земний", в почину якої в 1916 р. повстає „Ґазоліна". Усі три підприємства працюють спільно, аж в 1920 р. забирає їх перероблена на акційну спілку „Ґазоліна".

В 1927 р., після пятьлітньої співпраці, переймає „Ґазоліна" акцію „Міжнародніх Ґазотягів". Відтоді має вона поруч чотирьох фабрик Ґазоліни мережі ґазотягів у Бориславському Басейні, копалень газу, ропи і нафтових теренів — м. ін. Ґазотяг Дашава-Стрий. Саме Дашава стає головним тереном піонірської праці „Ґазоліни" як найбагатший терен газоліни нею відкритий і експльоатований. У листопаді 1924 р. кінчить „Ґазоліна" будову газотягу Дашава-Дрогобич, получену в найтяжчим зусиллям і риском гроша. Відтоді датується новий розвій, якого міркою є цифри продукції газу і газоліни.

У Дашаві та її околицях диспонує „Ґазоліна" газовими теренами поверхнею понад 10.000 гектарів. З 14 шибів продукує понад 98 міліонів m^3 газу річно (1936). Будує газотяг до Львова, що постачає місту (1936 р.) 98 міліонів м. газу. Постачає газ до Борислава і Дрогобича, до відборців у Миколаєві, Дроговижі, Дорнфельді і Пустомитах, а від минулого року до Ходорова. Центральна фабрика газоліни в Бориславі, чинна від 1930 р., дає 10 проц. загальної продукції газоліни в Польщі. Скроплюваний земний газ, газоль, іде на експорт до Бельгії, Сирії і Палестини. Газоль служить як найважніший складник до освітлення і огрівання Гдині, де „Ґазоліна" збудувала власну газівню.

У цьому підприємстві заняті є робітники та урядовці обох національностей і між ними панують найкращі взаємини.

При короткім нарисі чвертьстолітньої праці „Ґазоліни", треба ствердити, що там повстала ініціятива застосувати земний газ як паливо; там збудовано першу в Европі фабрику газоліни і першу на світі фабрику газолю. Інженери „Ґазоліни" вибудували перший у Польщі далекобіжний газотяг з Дашави до Львова. „Ґазоліна" розвязала питання продукції губчастого заліза при використанні земного газу, будуючи цього року першу цього типу досвідну гуту в Ходовичах під Дашавою, при чому руду побирають із власних теренів у жидачівському повіті. З почину проф. І. Мосціцького, а при діяльній участи творців „Ґазоліни" передовсім передчасно помершого і незвичайних заслуг інж. В. Шайнока, повстає спілка „Метан", потому перетворена на Хемічний Дослідчий Інститут у Варшаві.

На особливу увагу заслуговує відношення „Ґазоліни" до своїх службовиків, що є у нашому промислі без прецедансу. Саме всі постійні службовики є рівночасно акціонарями спілки і то не лише на око, коли з кінцем минулого року мали 46 проц. акційного капіталу і 61.4 проц. голосів. У слід за цим іде їх винятково соціяльне становище, що відбігає від державних постанов. Отож усім прислуговує 3-місячне виповідження і додаткова винагорода (місячна платня за кожний перепрацьований рік), а відпустки доходять до півтора місяця для умових службовиків і 26 днів для фізичних. На такому внутрішньому устрою найкраще виходить підприємство, бо його службовики ніколи і в найтрудніших обставинах не завели.

З нагоди свого ювилею видала „Ґазоліна" гарний альбом, присвячений історії минулого та намірам на будуче. Інж. М. Волежинський зазначує у вступнім слові незалежність від чужого капіталу та стверджує, що „Ґазоліна" є організацією, обчисленою на довшу віддаль. Справді при такій реальній і моральній підставі не видається утопією цей нафтовий контракт „Ґазоліни", що вигасає в році 2006. Піонір і головний продуцент виробу, з яким звязаний господарський розвій краю, може дивитися з гордістю у своє минуле та з вірою в майбутнє.

Під ту пору головою Надз. Ради „Ґазоліни" є проф. Гавриїл Сокольніцький, презесом Управи інж. Маріян Волежинський, членами інж. Йосиф Ковальчевський, інж. Брунон Шимановський, д-р Броніслав Войцеховський, Щасний Тарновський і інж. Стефан Сулімірський.

—

По широкому світі.

Директор польського державного банку д-р Бирка приїхав учора до Букарешту. Нині перевів він розмови з представниками румунської фінансієри і промислу.

Мусулманські діячі з ріжних країв присилають начальній арабській раді Палестини заклики витревати у боротьбі.

Німецький міністр війни ген. Бльомберг виїде 2. червня ц. р. на 3—4 дні до Риму.

Міжнародній цукровий договір заключено у наслідї цукрової конференції. У новій цукровій раді 9 держав матиме постійних представників, представники 5-ох інших держав будуть змінятись.

Румунський міністр закордонних справ Антонеску, що тепер перебуває в Женеві, виїде ще цього тижня до Парижа.

—o—

НОВИНКИ.

— **ВПИСИ до Жіночої Фахової Школи кооп. „Труд" у Львові, Ринок ч. 39,** щоденно від 9—1 і 4—6. Вступні іспити 18. VI. і 3. IX. У програму трилітнього навчання на кравецькім відділі входять: Предмети фахові: шиття і крій суконь і білля, моделювання, ручні роботи і народні вишивки, фахові рисунки, книговодство і кореспонденція, товарознавство, домашнє господарство, кооперація. Предмети загально-освітні: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, хемія, наука про громадянство, гігієна, руханка, спів. Від кандидаток вимагається 7 кляс вселюдної школи або 5—6 за вступним іспитом та покінчення 13—18 літ життя. — Школа має всі права прилюдних шкіл. Учениці користують із залізничих і трамвайних знижок. Покінчення науки в школі дає основне фахове знання та право на самостійну зарібкову працю. Учениці можуть мати приміщення в бурсі. Наука в школі і на курсах починається в перших днях вересня. — Приймається також зголошення на ОДНОРІЧНИЙ КУРС домашнього господарства і кравецтва, що дає практичне знання з куховарства і кравецтва та поширює освіту вселюдної школи наукою історії, географії і літератури України, кооперації, гігієни і т. п. — ТРИМІСЯЧНІ КУРСИ: крою і шиття суконь; крою і шиття білля; модиярства; домашнього господарства; трикотарства. 100[?] 1—[?]

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „ОКО" Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Нової". 999 2—[?]

— **Присилайте свої відповіди** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлєтонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до 1-го **червня ц. р.**

— **На** відпочинок по цілорічній важкій праці найкраще їхати до Гребенова до пансіону Зелемінь. Пансіон Зелемінь у Гребенові знаний є зі своєї доброї обслуги, достатнього та здорового харчу. Найкраще положення в Гребенові має Зелемінь, тож їхати тільки до Зелеміну вже від 1. червня. 995 2—2

— **З нинішнім числом** висилаємо нашим точним передплатникам новий том нашої бібліотеки, повість італійця Сальваторе Фаріна „Любов оповита брехнею" у перекладі М. Островерхи. У тому самому томі є ще три оповідання: Матільде Серао „Покинена", Антоніо Фоґаццаро „Недокінчені ідилії" та Едмондо де Аміціс „Зустріч". Дві останні новелі переклав Петро Карманський. Ціна книжки 2 зол.

— **Панахида** по бл. пам. Голові Директорії і Головному Отаманові Військ Української Народньої Республики **Симонові Петлюрі** та всіх полеглих за волю України відбудеться у свято-Юрівській церкві (вул. Францішканська 3.) в год. 12.30 у неділю 30. травня 1937.

— **Мистецька вистава.** В неділю, 30. ц. м. буде відкрита нова вистава Союзу польських артистів пластиків у домівці при вул. Дідушицьких. Виставa обіймає збірку графік З. Ацединського, малярську графіку Е. Кисьмержа, різьби Е. Цєсляк та рисунки й олії Г. Ляиґермана. Вступ для шкільної молоді безплатний.

— **„Тиждень Червоного Хреста"** улаштовує польський Червоний Хрест у днях від 1 до 10 червня ц. р. у Львові. Завданням „тижня" познайомити громадянство з діяльністю цієї пожиточної установи.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить 28. ц. м. проф. д-р З. Кузеля виклад про „історичний розвиток і сучасний стан українських мовних дослідів".

— **Фірма на англійський зразок** — це фірма вовняних матеріялів „Лещків" у Львові, що святкувала вчора день посвячення свого нового льокалю при вул. Коперника ч. 2. Ширший загал не знає, що матерії, вироблювані з чистої вовни у Лещкові, витримують конкуренцію з найкращими англійськими матеріями, славними на ввесь світ. Кожна така матерія тримається роками, зберігаючи вигляд нової; вона швидше знудиться, ніж знищиться. Клієнти Лещкова — це люди, які тримаються засади, що найдорожча добра матерія завсіди ліпше виплачується, ніж найдешевіша. Вдячні клієнти фірми та запрошені нею гості і представники преси на посвячення нового льокалю переслали її представникам цвіти та привіти. „Лещків" старається підтримати якнайкращі звязки з нашим громадянством.

— **Де дівся абітурієнт Евстахій Дякун?** У нас була вже згадка про те, що львівський абітурієнт Евстахій Дякун (через помилку подано було: Ми

куй) пропав перед кількома днями без вісти. З кругів родини пропавшого довідуємося, що Е. Дякун скінчив саме VII. гімназію у Львові, але його (одинокого абітурієнта з VIII. кляси!) не допустили після писемного іспиту до устної матури. Рідня Е. Дякуна, якій відомо, що хлопець взяв собі дуже до серця цю невдачу, затривожена його долею. Якби хто знав що про теперішній побут Е. Дякуна, зволить повідомити негайно його рідню в Яворові.

— **Шукають спадкоємця.** Слідчий виділ львівської поліції у Львові одержав вістку з американського консуляту у Варшаві, що американська влада глядає за Іваном Дранахом, який унаслідив спадщину по браті, що вмер в Америці.

— **Дозорці грали в шахи, а пацієнт повісився.** У львівському суді відбулася розправа проти послугачів кульпарківського шпиталю, Івана Якубовського і Петра Марцінішина за занедбання нагляду над умово недужим студентом В. Коли послугачі взялись грати в шахи, студент повісився на віконній краті. Марцінішина засуджено на 4, Якубовського на 2 місяці вязниці.

— **Посвячення людового дому** відбулося в Соколові бучацького повіту. В посвяченні взяв участь повітовий староста Федерович, що виголосив промову з закликом „Нє дами земі"...

— **Кого арештували?** У звязку з грабунковим убивством Ясінських із Белзця золочівського повіту придержано після трьох тижнів у Желиборах рогатинського повіту двох людей під закидом, що доконали цього злочину. Поліція зловила їх на фірі під скринями і соломою. При арештованих знайшли більшу грошеву суму.

— **Комуністичний процес.** На виїздовій сесії рівенського окружного суду в Дубні відбувся великий процес проти 47 мешканців дубенського і луцького повіту, самих українців, яким закидено комуністичну діяльність і викликання подій у Ставрові. На розправі зізнавав б. секретар окружного комітету КПЗУ в Луцьку, Конрад Пасіка, що перед двома роками зірвав з комуністами. Обвинувачених засуджено на карі вязниці від 1 до 10 літ, а трьох увільнили. Між засудженими є 12 жінок, з яких чотири дістали по десять літ вязниці.

— **Поклади залізної руди** викрили в селі Гоголів коросненського повіту. Фахівці ствердили, що руда надається до експльоатації.

— **Самосуд.** В Ляшках ярославського повіту на вчителя Козубаля напав Юрко Вах і зажадав видачі всіх грошей. На крик нападеного вчителя збіглися селяни і так побили Ваха, що він на місці помер. Поліція арештувала Юрка Турчина.

— **Бальонова катастрофа.** Над селом Станиславів біля Яблонної експльодував бальон, власність державного метеорольогічного інституту в Леґіоновї. Бальон спалахнув вогнем і впав на овочеві дерева, де згорів до тла. Він був привязаний на висоті 300 метрів металевою линвою, яку зірвав вітер і поніс на Яблонну. Линва зачепила за електричний дріт високої напруги, розтягнений здовш дороги. Повстала іскра, що спричинила катастрофу. В бальоні находилися помірові й обсерваційні прилади, що автоматично реєстрували атмосферичні явища.

— **Кілько жидів на світі?** „Генераль Анцайґер" повідомляє, що по обчисленням органу німецьких лікарів на цілому світі є коло 40 міліонів расових жидів. Із цього числа припадає на Европу 25 міліонів, на Азію півтора міліона, на Африку 800.000, на Америку 10 до 12 міліонів.

— **Бальонові змагання за нагороду Ґордон-Бенета** відбудуться цього року, як відомо, з Бельгії. Досі зголосилося до рекордового лету 10 бальонів, з того 3 німецькі, 3 бельґійські, 3 польські й один швайцарський. Надіються ще бальонів французьких і голяндських. З бельґійської сторони беруть участь Демітер і Гофманс які торік на бальоні „Бельґіка" виграли чашу.

— **Несовісний адвокат.** У Варшаві арештовано адвоката Здзіслава Рихновського за грошеві зловживання на шкоду своїх клієнтів. 40 осіб потерпіло шкоду на суму 40.000 зол.

— **Бухарін — ворог комунізму.** Загальне зібрання Всесоюзної Академії Наук у Ленінграді схвалило із спису активних членів академії та її президії: „ворога народу Бухаріна, що ділав на шкоду комуністичної партії та совітської влади". Як відомо, Бухарін був один із перших комуністичних ідеольоґів.

— **Школи комуністичної пропаганди.** З доручення центрального комітету комуністичної партії в Совітах вербують тепер кандидатів до т. зв. шкіл пропаґандистів з речинцем науки від одного до двох літ. Кидається при цьому в очі диспропорція між вимаганими кваліфікаціями а пропонованою винагородою. Від кандидата вимагають освіти з обсягу всеполної школи та щоб 7 літ належав до партії. Кожний курсист дістає місячну пенсію 550 рублів і повне удержання. Після скінчення науки нагороду підвищать. Слід зазначити, що совітський робітник дістає 100 до 200 рублів місячно без ніяких додатків у натурі.

— **13 міліярдів літрів води** впало перед кількома днями на столицю Югославії. Жахлива градова буря перемінилася в хмаролім і залила цілий Білгород на метер водою. Град був величини, якої досі не видали. Скількість води, що залляла місто подають як вище.

— **Право білої людини.** В Бенбрідж, у стейті Георгія, юрба білих людей придержала мурина Віллі Ріда, про якого кружила поголоска, що вбив дві жінки. Мурин хотів утікати, але його застрілили. Опісля коли тіло мурина лежало в похоронному заведенні, юрба витягнула його на вулицю, привязала до самоходу і тягнула вулицями, аж врешті спалила. Поліція була безсильна супроти розлюченої товпи.

— **6.000 циганських музик у Будапешті.** Столиця Мадярщини переживала на днях великі паради з приводу 500-ліття введення циганської музики до Будапешту. Паради відбулися на великі розміри при участи циганських орхестр із цілого краю. Загалом до Будапешту приїхало 6.000 циганів, що брали участь у великому фестивалю, який влаштовано у фільгармонії, опісля під отвертим небом над хвилями Дунаю.

— **Большевицька господарка.** Ревізія харчевих складів у Москві виявила, що наслідком лихого уладження складів бараболі 20 прц. цього продукту згнило а 20 прц. зіпсулося у крамницях. Крім того в бараболі є до 10 прц. землі та бруду. Взагалі з кожної тонни бараболі, привезеної до Москви, консументи можуть використати тільки половину. Решта гниє без користи. Подібно діється з іншими продуктами.

— **Ріжні вістки.** З Москви вилетіли 4 літаки, везучи харчі для наукової експедиції проф. Шмідта, що находиться на ледовому бльоці на терені північного бігуна. — У Відні засуджено на 10 літ вязниці абсольвента фільософії д-ра Нелєка за вбивство професора університету д-ра Шліка.

—o—

Останні вісти.

САМОГУБНИЙ ЗАМАХ ТУГАЧЕВСЬКОГО?

„Морнінґ Пост" повідомляє, що маршал Тугачевський, якого недавно Сталін післав на емеритуру, намагався покінчити самогубством. Замах ударемнили в останній хвилині.

—o—

‡ Посмертні згадки.

ПРОКІП МОСТОВИЧ.

Дня 25. V. в год. 23-ій помер Прокіп Мостович, емер. директор гімназії в Коломиї. В. И. П!

*

Сина Покійного Романа, що є під цю пору на розіздах з хором Дмитра Котка, просить приїхати негайно домів — **Рідня.**

—o—

Дописи.

СКАЛАТ.

Гостина театру Тобілевича у Скалаті. Український Народній Театр ім. І. Тобілевича виставив у Скалаті 5 пєс у днях від 17. до 21. п. м. Репертуар театру направду добре підібраний. З такими пєсами, як „Шаріка", „Дівча з Маслосоюзу" та „Довбуш", можна виступати теж і на чужих сценах. Можна мати лише деякі застереження щодо драми „Довбуш", де автор забагато обвинувачує Довбуша та не малює достаточно того суспільного тла, на якому виріс і ділав Довбуш. Тому то герой драми Олекса Довбуш представлений у дещо чорнішім світлі, як не малює його нам народня леґенда. Зате вщідеалізований Іван Довбуш, брат Олекси, з незрозумілих для нас причин, бо народній переказ згадує про Івана Довбуша лише як про брата леґендарного Олекси. Щодо самої вистави, то тамкові вже недоставало оригінальности. Зате чудовими декораціями III. дії (Довбуш сидить на скелі) присутні захоплювалися. Гра всіх артистів (крім деяких слабших моментів пор. Валинського в „Шаріці") стояла на високім рівні. П-і Бенцалева в ролі темпераментної мадярки Шаріки підтвердила зайвий раз свої небуденні мистецькі здібности. Ветеран Рубчак захоплює дальше публику своєю незрівняною грою. З молодших артистів-новиків слід згадати за їх мистецьку гру: „розмріяну гуцулку" Слюсарівну, пайну Шаренівну, знаменитого співака Ходачка, коміка Яковлева, палкого Саводовського, „поета" Радванського, „поховеного женихa" Компу та інших, які під умілим проводом режисера Бенцаля вибиваються на передові місця нашого театру. Також співи і танці виконано по мистецьки, за що публика нагороджувала артистів безперервними оплесками. Публики, як звичайно у Скалаті, небагато.

За розбудову українського промислу. Заходом повітових суспільних організацій відбудеться у Скалаті дня 1. червня н. р. повітова анкета, присвячена розбудові українського промислу. На анкеті буде кілька рефератів про дотеперішні осяги та дальші можливости і користи для українського громадянства з розбудови українського промислу. Наші організації з поодиноких сіл повинні вислати на анкету своїх представників, щоб вони вислухали фахових рефератів і стали на місцях першими піонірами в розбудові українського промислу. — **І. Ч.**

ЖОВКВА.

Відпуст без жидів і без карузель у Крехові. Дня 21. і 22. травня н. р. відбувався відпуст у Крехові коло Жовкви і перший раз у своїй історії відбувся без участи жидів та без карузель. Хоча була субота, жиди таки пхалися зі своїм крамом, але їх спокійно випросили. Один з них приїхав і станув фірою коло самого хреста. Підійшов під хрест, клякнув, перехрестився і став ніби молитись, але й це йому не помогло. Його пізнали і звеліли вертатись там, звідки приїхав. Подібно поступили і з іншими жидами. — При цьому одно слово до наших крамарів. Чужі крамарі приїзджають два-три дні наперед перед відпустом, забирають найкращі місця, а наші приїзджають пізно і тому мусять іти на самі кінці. Чужі захвалюють свій крам всіми голосами, а наші мовчать. Тому чужинці заробляють гроші з наших людей, а наші ні. Спитайте їх, то вам скажуть. Чужі фотографи, які найбільше заробляють на наших відпустах, приносять зі собою навіть українські декорації і день-два наперед займають відповідні місця для себе, а наші приходять майже голіруч і то аж у половині відпусту. Коли вже раз прийдете до розуму? — Ще слівце до оо. парохів. Народ іде на відпусти, бо бачить там своїх оо. духовних. Не будьб їх — і народ не йшов би. Отже оо. духовні відповідають за своїх парохіян. Тому всі повинні звертати пильну увагу на те, щоб відпуст не став для них розпустом. Треба конче інтересуватись і тим, що діється поза церквою, щоби колись не жалувати, як уже буде за пізно.

ЯВОРІВ.

Вистава „Юлії" в гімназії СС. Василіянок. Марійська Дружина гімназії СС. Василіянок у Яворові відома громадянству Яворівщини зі своїх симпатичних і вдатних вистав. Минулої неділі відбулась вистава на 5 дій під наг. „Юлія". Тло вистави історично-релігійне. Розвій акції запікавлює і держить у напрузі слухачів, зокрема кінцеві сцени зворушують. Учениці, що вивели цю виставу, проявили навіть у деяких місцях драматичні здібности. Публики багато, що є доказом зацікавлення громадянства школами СС. Василіянок у Яворові, хоч деякі „приятелі" цього собі не бажають.

Гість.

Спорт.

Найкращий успіх України.

УКРАЇНА — ЧОРНІ 5:1 (3:0).

Україна осягнула найкращий успіх не тільки у цьогорічних мистецтвах, але у всіх дотеперішніх грах з Чорними. Чорні б. мистець Окружної Ліґи програли зовсім заслужено і колиб не пех деяких грачів вислід міг би бути ще вищий. До цих змагань виступила Україна без Мікльоша і Максимова з Малюхою на лівім лучнику і Кравеським на крилі. На середині помочі заграв по довшій перерві Гошовський, який пхав напад своїми подаваннями постійно до переду. В нападі цей краща права сторона: Магоцький, Скоцень II і Хоминенець. Дебют Малюхи випав зовсім удачно. Оборона грала добре, зокрема Скрегота. Гуцул, крім кількох небезпечніших ситуацій — безробітний.

У першій половині ввесь час перевага України, яка добуває перші ворота зі стрілу Хоминенця, який добив гострий вільний Скреготи. Другі ворота добув Магоцький по акції Кравеського і Малюхи. Треті ворота добув той самий грач.

У другій половині Скоцень II підвищує вже в 2. хв. до 4:0. Кілька хвилин пізніше Чорні добувають з карного почесні ворота. Гра стає цікава, Чорні натискають, одначе Україна знову переходить у противнаступ. Магоцький милить оборону, випускає на пробій Скоценя II і 5:1.

Ще кілька ситуацій мають Малюха, Скоцень II. і Кравеський, але іноді з 2 кроків не вдається їм добути воріт.

Судіював п. Драбковський з Перемишля. Глядачів 1500.

Після цих змагань Україна знову висунулася на друге місце.

УКРАЇНА II — ЧОРНІ II 4:1

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Польонія 3:1 (3:0)**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Лехія 6:1.**

ЯРОСЛАВ. **Огніско — Р. К. С. 1:0.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Роман Могетич: „МЕСТЬ ЗА ДІВОЧУ ЧЕСТЬ“, трагедія на 5 дій. Калуш, 1937, ст. 95.

Роман Могетич: „ОЙ, ТІ ЛІТНИКИ“, комедія на 3 дії. Калуш, 1937, ст. 48.

Роман Могетич: „ЗІ СЕСТРОЮ ПІД ВІНОК“ драма на 5 дій, Калуш 1937, ст. 40.

Роман Могетич: „ДЕПУТАЦІЯ ДО ІНСПЕКТОРА“, комедія на 3 дії, 1937. Ст. 54.

Марко Черемшина: ТВОРИ. Том І-ий. Повне видання за редакцією д-ра Євгена Ю. Пеленського. В-во „Ізмарагд“. Окладинка М. Бутовича. Стор. 208.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик. Література, мистецтво, наука, громадське життя. IV-ий рік видання. Ч. 10 (82) за 15. V. 1937. Зміст: Осип Боднарович: Від Богдана Хмельницького до Києва. — Юрій Косач: Поема. — Ростислав Кедро: Нічні марш. — Богдар Жерсмит: Весняний сонет. — Марія Білецька: Картини з життя Івана Франка. — Люїджі Пірандельо: Колисова пісня. — Володимир Задвецький: Стиховий монолог у Стрию. — Мих. Рудницький: Індійська романтика. — Ромен Ролян: Над Евфратом. — Фільмовий світ. — Українська хроніка. — Рецензії. — Гороби на дротах. — 14 ілюстрацій.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

залізні, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галянтерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра“

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:

28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:

29. V. Камо грядеши? І. част. Виніцій і Лігія.

30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?

31. V. Трафика пані генераловоі.

1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:

28. V. Шалапут.

З Теребовлі їде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кар індійський балет.

ЗОЛ. 9·50 СИГНЕТ 14 карат. золото тільки у **Б. ГРІНБЕРГА, Сикстуська ч. 4.**

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд“ з Ліль Даговер.
АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом“.
ВАНДА: „Дочка Джунглів“, „Схопили жінку“.
ҐРАЖИНА: „Серця зі сталі“, „Нетзі“.
ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце“.
КАСІНО: „Тільки раз кохала“.
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання“.
МАРУСЕНЬКА: „Ал хет“ („За ґрати“) і „Веселі бідаки“.
МЕТРО: „Вошулеска“, „Чоловіки до вибору“.
МІРАЖ: „Остання серенада“.
МУЗА: „Поворот до життя“ („Чорні ягоди“).
ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє“.
ПАКС: „Буде краще“ з Тоньком і Щепком.
ПАН: „Щесі“.
РАЙ: „Варвара Радзивилівна“.
СВІТ: „Їх ночі“ з Клерком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському кітлі“.
СТИЛЕВЕ: „Пісеньвар Відня“ і ревія „Зелена коверта“.
ТОН: „Герой Тексасу“.
УТІХА: „Останній могіканин“ і ревія „Над синім Дунаєм“.
ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза“

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Опереткові мельодії, орх., хор. БІЛГОРОД (437) 18.40 Спів, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика, 18.10 Скрипковий ресітал Джоконди де Віто, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Оп. арії Моцарта, 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Деля Ліпінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішона“ ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (святочна авдиція в честь през. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Танц. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фіґарове весілля“ оп. Моцарта. МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Весела муз. ... полудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка“ оп. Дворжака. РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер. музика, 18.30, 19.45 Спів, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Ґазет де Монмартр“ гумор. денник. РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, опера.

Субота, 29. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30, 20.10 Розр. музика, 18.00 Дута орх., 22.30 Танц. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00, 21.10 Нар. пісні, 19.30, 20.00 Вок. дуети, БУДАПЕШТ (550) 17.40, 18.00 Сальон. музика, 19.20 20.00 Нар. пісні у супр. циг. орх., 22.30 Оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 18.00 Нар. пісеньки, 19.30, 20.00 Хор, 20.20 Скрипковий ресітал Р. Одноносова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Веселі нар. мельодії, сопр., бар., флет, форт., 20.10, 21.00 Опереткові мельодії, КОШИЦІ (259) 13.30 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танц. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія, опісля музика, МІНХЕН (405) 14.20 Весела музика, 15.20 Легка музика, 22.30 Танц. музика, ПРАГА (470) 12.35, 18.15 Сальон. музика, 21.05, 22.00 „Азраель“ симфонія д-моль Сука. РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 20.15 Спів, 18.00 Для дітей, 19.45 Грецькі пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Італійська музика, РИМ (421) 17.25 Танц. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Ернані“ оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудн. денник, 12.50 Збільшення у Польщі, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Нештека оповідає, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрідман: Слов'янська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР., 17.15 Форт. ресітал Леоп. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Господарське значіння туристики, 18.30 Едіта Льоран із своєю орхестрою, 18.40 Жінка у бюрі, 18.50 Охорона домашніх тварин перед шкідою мух, 19.00 „Таємний приятель“ опов. Кадея-Бандровського, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Дзвони, челеста, гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт смичк. орх., 22.30 Скеч: Кохання у четвертому вимірі 22.45 Танц. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

Субота, 29. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція. 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, **12.50 Значіння хлібороба в експорті яєць — гутірка, виг. дир. Ів. Мартюк**, 14.30 Театр Уяви для дітей: Казка про три сестрички, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Ревієві мельодії, з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пуччіні: Попурі з опер, гр. пл., 15.50 Зі спогадів летуна, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Парафрази та фантазії на теми давніх мельодій, орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 М. Ольшевська, Б. Джігді, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Люди Весни, авд., 19.30 Шлеські вояцькі пісні, хор, 20.00 Шуберт у форт. транскрипціях, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт орхестри, Лукія Щепанська, сопран, 22.00 Весела Сирена: Мистецтво гумору, 22.30 Танц. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танцова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·20, 88·85, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00, Фльорени гол. 291·27—289·55, Франки фр. 23·68—23·54, Франки швайцарські 121·10—120·10, Фунти анґл. 26·19—26·03, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·94—116·10, Кор. норв. 131·58—130·60, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 27·50—27·80, Марки фінляндські 11·55—11·20, Марки нім. 123·00 — 122·00, Шил. австр. 98·50—98·00, Марки нім. сріб. 133·50, 131·50, Тель Авів 26·19—26·03.

Акції.

Банк Польський 101·75, 101·00, Вугіль 18·25, Цукор 29·50, Ліпкоп 12·50, Моджеїв 9·00, Норблин 60·00.
Тенденція неодностайна.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, серія невот., 2 ем. невот., серія 84·25, 5 конверс 58·75, 6 дол. 54·75, купон 16·95, 4 прем. долар. 39·25, 39·25, 39·35, 7 стабіл. 270·00, купон 20·17, 4 консолід. 54·25, 53·13, 53·25, ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 27. травня 1937

Жито шт. I.	23·75—24·00
Жито шт. II.	23·50—23·75
Овес шт. I. незад.	23·75—24·00
Овес шт. I. А. легко зад.	23·00—23·25
Овес шт. II. незад.	23·00—23·25
Овес шт. II. А. легко зад.	22·25—21·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

З приводу зниженої тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 27. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомясарні „М. С.“ у Львові (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята I. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без вашляку на ногах від 1.50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ кавалерський до винайму: вул. На Байках 26, м. 12. 1002 2—2

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Марія“ в Яремчу поручає покої з першорядним харчем по цінах поз. курортових від 1. червня. 1009 1—

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНЖИНІР із докладним знанням мови польської, німецької та французької найде добре приміщення. Оголошення до Українського Технічного Товариства Львів, Городоцька 1 — в год. 10—12.

РІЖНІ

РІДКА НАГОДА! Перед виїздом за границю купиш за безцін журнали з Чехії. Вишехрадська, Сикстуська 19 М., журнали, ілюстрації, фотографічні журнали технічні, архітектонічні, ... політичні, літературні, ... графічні в 4 мовах. 1010 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7, Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла“ дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

Всі йдемо!..
на морозиво, тістечка і овочі до новововідкритої крамниці
І. Бучка
1006 Львів, Руська 1. 1—2

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Роман Могетич: „МЕСТЬ ЗА ДІВОЧУ ЧЕСТЬ", трагедія на 5 дій. Калька, 1937, ст. 35.

Роман Могетич: „ОЙ, ТІ ЛІТНИКИ", комедія на 3 дії. Калька, 1937, ст. 48.

Роман Могетич: „ЗІ СЕСТРОЮ ПІД ВІНОК", драма на 5 дій. Калька 1937, ст. 40.

Роман Могетич: „ДЕПУТАЦІЯ ДО ІНСПЕКТОРА", комедія на 3 дії, 1937. Ст. 34.

Марко Черемшина: ТВОРИ. Том 1-ий. Повне видання за редакцією д-ра Евгена Ю. Пеленського. В-во „Ізмарагд". Оккладинка М. Бутовича. Стор. 208.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик. Література, мистецтво, наука, громадське життя. IV-ий рік видання. Ч. 10 (82) за 15. V. 1937. Зміст: Осип Боднарович: Від Богдана Хмельницького до Києва. — Юрій Косач: Поезія. — Ростислав Кедро: Вічні марн. — Богдан Жерсілка: Весняний сонет. — Марія Білецька: Картина з життя Івана Франка. — Людвиг Піранделльо: Конвенова шлея. — Володимир Залозецький: Стилевий іконостас у Озерню. — Мих. Рудницький: Індійська романтика. — Роман Ромен: Над Евфратом. — Фільмовий світ. — Українська хроніка. — Рецензії. — Гороби на дротах. — 14 ілюстрацій.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:

28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:

29. V. Камо грядеши? І. част. Вінісій і Лігія.

30. V. Камо грядеши? ІІ. част. Смерть Нерона?

31. V. Трафіка пані генераловой

1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:

28. V. Шалапут.

З Теребовлі іде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кар індійський балет.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Лілі Даговер.

АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".

ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Оскільки кохаю".

ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Ветні".

ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце".

КАСІНО: „Тільки раз кохаю".

КОПЕРНИК: „Іх перше кохання".

МАРУСЕНЬКА: „Ах тет" („За ґрати") і „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Вовкулака", „Чоловіки до вибору".

МІРАЖ: „Остання серенада".

МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний янгол").

ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє".

ПАКС: „Буде краще" з Тоньком Щенком.

ПАН: „Цвові".

РАЯ: „Варвара Радзивилівна".

СВІТ: „Іх ночі" з Кларком Гейблом і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському вітрі".

СТИЛЬОВЕ: „Джентльмен Віден" і ревія „Зелене коверзні".

ТОН: „Герой Текасу".

УТІХА: „Останній могіканин" і ревія „Над синім Дунаєм".

ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Оперетові мельодії, орх., хор, БІЛГОРОД (437) 18.40 Спів, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика, 18.10 Скрипковий ресітаж Джоковани де Віто, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Оп. арії Моцарта, 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Делія Ліпінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішона" ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТЧЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (святочна авдиція в честь през. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фіґарове весілля" оп. Моцарта, МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Весела муз. пополудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка" оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер музика, 18.30, 19.45 Спів, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Ґенет де Монмартр" гумор. денник, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, опера.

Субота, 29. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30, 20.10 Розр. музика, 18.00 Дута орх., 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00, 21.10 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Вок. дуети, БУДАПЕШТ (550) 17.40, 18.00 Сальон. музика, 19.20 20.00 Нар. пісні у супр. циг. орх., 22.30 Оп. орк., ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 18.00 Нар. пісеньки. 19.30, 20.00 Хор, 20.20 Скрипковий ресітаж Р. Одноносова, ДАЙТЧЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Веселі нар. мельодії, сопр., бар., флет, форт., 20.10, 21.00 Оперетові мельодії, КОШИЦІ (259) 13.30 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія, опісля музика, МІНХЕН (405) 14.20 Весела музика, 15.20 Легка музика, 22.30 Танк. музика, ПРАГА (470) 12.35, 18.15 Сальон. музика, 21.05, 22.00 „Азраель" симфонія ц-моль Сука, РАДІО ПАРІ (1648) 18.15, 20.15 Спів, 18.00 Для дітей, 19.45 Грецькі пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Іспанська музика, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Ернані" оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.10 Програма на днині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудн. денник, 12.50 Зільництво у Польщі, 14.30 Концерт балалайок, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Новичка оповідає, 15.52 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрідман: Слов'янська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР., 17.15 Форт. ресітаж Леоп. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 Господарське значіння туристики, 18.30 Едите Льорел із своєю орхестрою, 18.40 Жінка у бюрі, 18.50 Охорона домашніх тварин перед плагою мух, 19.00 „Таємний приятель" опов. Каден-Бандровського, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Двоюли, челесто гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт смичк. орх., 22.30 Свет: Кохання у четвертому вимірі, 22.45 Танк. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

Субота, 29. травня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.10 Програма на днині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Значіння хліборобства в експорті яєць — гутірка, інж. дир. Ів. Мартюк, 14.20 Театр Уяви для дітей: Книжка про три сестрички, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Ревійні мельодії, з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пучіні: Попурі з опер, гр. пл., 16.30 Із спогадів летуна, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Парафрази та фантазії на теми давніх мельодій, орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 М. Ольшевська, Б. Дзіґлі, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Люди Висли, авд., 19.30 Німецькі вояцькі пісні, хор, 20.00 Шуберт у форт. транскрипціях, 20.30 Літер. новели, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт орхестри, Луції Щепанська, сопран, 22.00 Весела Сирена: Міністерство гумору, 22.30 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танцова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продаж: Бельги бельг. 89·20, 88·85, Долари американські 5.28·50, 5.26·00, долари канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·27—289·55, Франки фр. 23·68—23·54, Франки швайцарські 121·10—120·50, Фунти англ. 26·19—26·05, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·94—116·10, Кор. норв. 131·58—130·60, Корони шв. 134·96—134·00,Ліри італ. 23·30—22·80, Марки фінляндс. 11·56—11·20, Марки нім. 124·00 — 122·00, Шил. австр. 98·50—96·00, Марки нім. срібл. 153·50, 151·50, Тенд. Львів 26·19—26·05.

Акції.

Банк Польський 101·25, 101·00, Вугіль 18·25, Цукор 29·50, Ліліпоп 12·50, Модзеїв 9·00, Норбліна 60·00.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 68·25, серія випол., 2 ем. випол., серія 84·50, 5 конверс. 58·75, 6 дол. 54·75, купон 16·95, 4 прем. долар. 39·25, 39·25, 39·35, 7 стабіл. 370·00, купон 20·12, 4 консолід. 54·25, 53·18, 53·25, ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 27. травня 1937.

Жито шт. І.	23·75—24·00
Жито шт. ІІ.	23·50—23·75
Овес шт. І. невад.	23·75—24·00
Овес шт. І. А. легко вад.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. невад.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. А. легко вад.	22·25—21·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу зниженої тенденції ціни на масло не стають.

Молоко	16—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що з дні 27. V. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, зльото подвіря птахомлечарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·50 зол.
Курки молоді 1. кл. товсті без вишинку на ногах від 1·30 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10